

NAŠ G

DROGA

D 11434/43.2001
NAŠ GLAS

100102934,5

COBISS

številk 5

maj 2001

Vsako pogumno dejanje se začne znotraj nas.

Eudora Welty

Ljudje imamo radi mesec maj. Tudi sicer imamo radi lepe stvari, ker nam zbuja lepe misli in lepe misli nas napolnijo s prijetnim počutjem; na ta način se nekoliko zavarujemo pred čemernostjo in drugimi zoprnimi razpoloženji. Lepota je seveda stvar okusa, pomembno je le, da nas razvedri. Včasih so verjeli, da sta dojemanje in opevanje lepote božanski dar nekaterih izbrancev - umetnikov, filozofov in izobražencev. Če bi bilo to res, svet ne bi poznal narodnih pesmi, pravljic in drugih stvaritev preprostih, za lepoto dovzetnih ljudi, katerih imena so že davno šla v pozabo.

Med nešteti zadolžitvami, skrbmi in hitenjem včasih pozabimo na najvažnejšo stvar - nase! Pozabimo, da se je treba tu pa tam ustaviti ob čem na videz nepomembnem in si malce oddihniti; taki kratki počitki nas okrepijo bolj kot bi si kdo predstavljal. Z obilico prostega časa namreč ne razpolagamo, toda med enim in drugim neodločljivim opravkom se vrine drobna minuta, morda štiri, torej več kot dovolj, da si odpočijemo pogled in misli na nečem lepem; to je lahko ptica, ki preleti tovarniško dvorišče, ko se vračamo z malice; lahko je mehko zibanje topolov nad parkiriščem, kjer sedamo v službeni avto; lahko je srebrnkasta svetloba, ki se po minulem neurju usipa skozi okno delavnice; lahko so razigrani, bleščeči kodri mlade pripravnice; lahko je tudi samo oljnata slika pokrajine na steni, mimo katere stopamo večkrat na dan. Svet je poln lepih stvari, zadostuje, če se za hip pomudimo s pogledom na njih in pustimo, da nas prešine drobno ugodje, ki traja ravno dovolj dolgo, da nas razvedri in je ravno dovolj kratko, da nas ne moti pri delu. Dobro voljo in zadovoljstvo namreč ustvarjajo male, preproste stvari; dragi in razkošni užitki pa so cilj zdolgočasenih čemernežev.

Sonja Požar

Foto Jadran Rusjan

POSLOVNI REZULTATI

USPEŠNO ZAKLJUČENO POSLOVNO LETO 2000

Globalna ocena poslovanja Droge v letu 2000 je, da je bilo uspešno. Med pozitivnimi dejavniki poslovanja so predvsem kvalitativni, in sicer ohranitev visokih tržnih deležev nosilnih blagovnih znamk (Barcaffe, 1001 Cvet, Zlato polje, Maestro), rast produktivnosti za 6% ter rast dodane vrednosti na zaposlenega za 9%. Tudi v letu 2000 smo največje stopnje rasti dosegli pri mesnem programu, saj smo povečali prodajo kar za 28%. Zadovoljni smo z obvladovanjem vhodnih surovin, repromateriala in embalaže, izredne rezultate pa smo dosegli tudi na področju obvladovanja finančnih (valutnih) tveganj.

V letu 2000 smo ustvarili 1,505 milijarde tolarjev čistega dobička, ki smo ga v primerjavi z načrti povečali za 41% in z letom poprej za 31%. Velika rast čistega dobička je tudi posledica v preteklem letu izkoriščenih davčnih olajšav iz naslova investicijskih vlaganj.

PRODAJA

Čisti prihodki iz prodaje so v letu 2000 znašali 14,2 milijarde tolarjev, s čimer smo za 3% presegli prihodke dosežene v letu 1999. Izmed programov velja izpostaviti preseganje načrtovanih prihodkov, predvsem pri mesnem programu (+14%) in zeliščih (+17%).

Nosilna programa v prodaji ostajata kava na domačem trgu, ki predstavlja 53% domače prodaje, in mesni program v

izvozu, ki predstavlja 69% v celotnem izvozu.

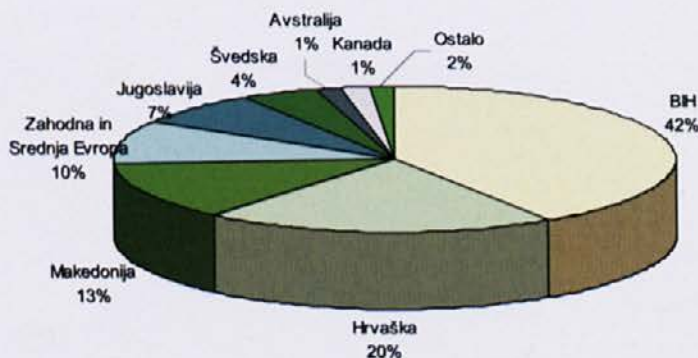
Na domačem trgu smo ustvarili 71 odstotni delež prodaje, na tujih trgih pa 29 odstotni delež.

V izvozu je Droga ustvarila za 4,1 milijarde tolarjev čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 23% več kot v letu 1999. Več kot tri četrtine izvoza smo dosegli na trgih republik bivše Jugoslavije, kar kaže še zmeraj na zelo veliko odvisnost izvoza od tega geografskega področja. V začetku leta 2001 smo ustanovili lastno podjetje v pokrajini Kosovo v Zvezni republiki Jugoslaviji (ZRJ).

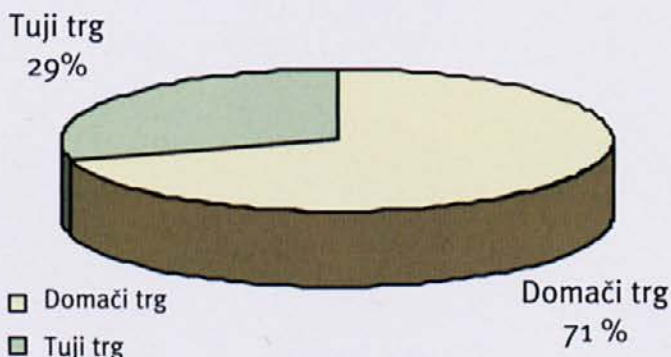
ZAPOSLENOST

Skupno število zaposlenih na dan 31.12.2000 v družbi DROGA d.d. je bilo 616. Od tega je bilo za nedoločen čas zaposlenih 554 oseb in za določen čas 62 oseb.

STRUKTURA IZVOZA V LETU 2000

STRUKTURA PRODAJE PO TRGIH

ORGANIZACIJSKA ENOTA:	skupaj	za nedol. čas	za dol. čas
PC Sol	38	38	0
PC Začimba	117	112	5
PC Zlato polje	76	69	7
PC Gosad	59	58	1
PC Argo	125	98	27
SKUPAJ PC:	415	375	40
Uprava + štabne službe	33	27	6
Skupne službe	168	152	16
SKUPAJ STROKOVNE SLUŽBE:	201	179	22
SKUPAJ DROGA:	616	554	62

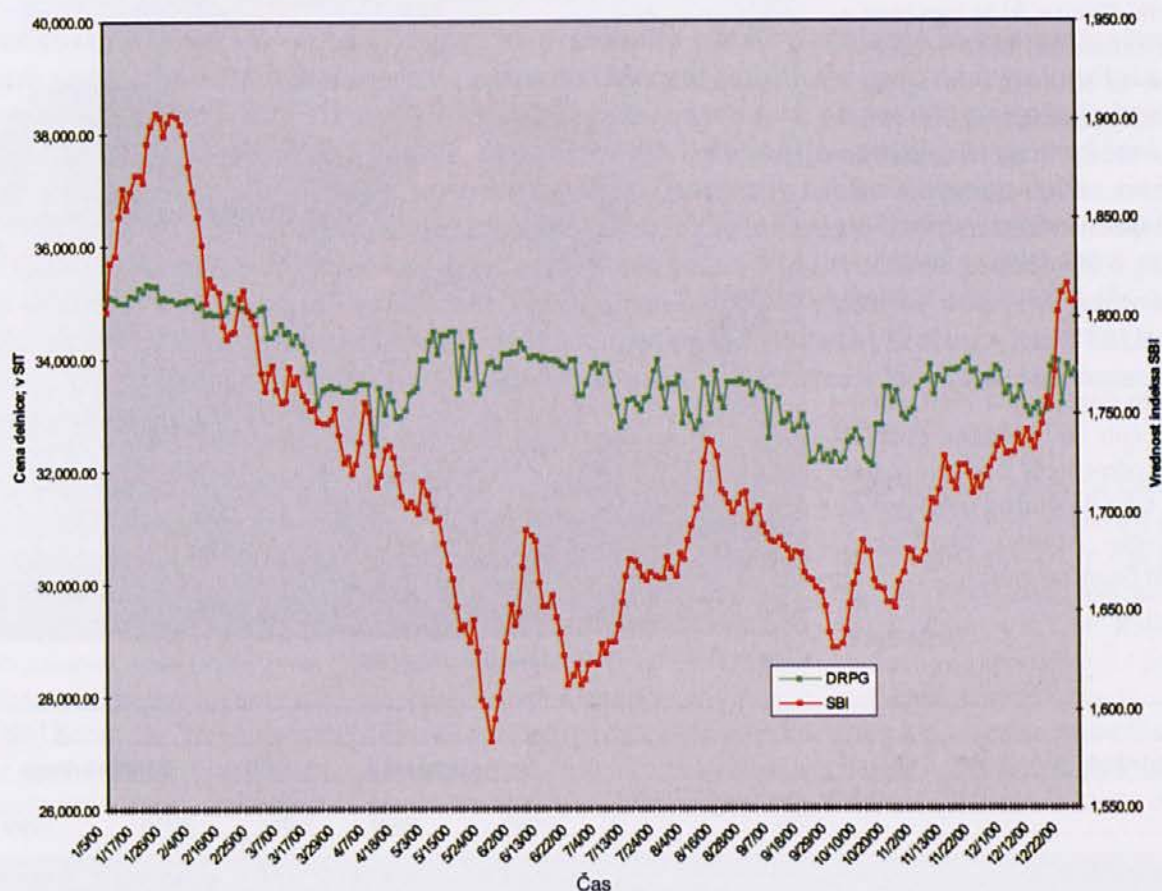
Stanje zaposlenih na dan 31.12.2000

NALOŽBE

V letu 2000 smo za naložbe namenili 4,3 milijarde tolarjev, kar pomeni 88% načrtovanih investicijskih vlaganj. Znesek naložb je bil v letu 2000 bistveno večji kot v letu poprej, glavni razlog je bil zamik investicije Nova tovarna v leto 2000. Vlaganja v gradnjo nove tovarne so znašala 3,6 milijarde tolarjev oziroma 84% vseh investicijskih vlaganj, kar je za 11% več od načrtovanih vlaganj v novo tovarno za leto 2000. Ostala investicijska vlaganja so znašala 694 milijonov tolarjev in so se nanašala predvsem na posodobitev proizvodnje ter na nakup nove računalniške opreme.

POSLOVNI REZULTATI

GIBANJE CENE DROGINE DELNICE V PRIMERJAVI Z GIBANJEM SBI

V tisočih tolarjev							
IZKAZ USPEHA		Droga d.d.			Skupina droga		
Pojasnilo		2000	1999	Index	2000	1999	Index
A. Čisti prihodki iz prodaje in usredstvenih lastnih učinkov	1	14.374.072	13.923.206	103	16.022.345	15.080.554	106
B. Proizvajalni stroški in nabavna vrednost prodanih količin	2	-10.317.624	-10.305.308	100	-11.445.932	-11.445.932	104
C. Kosmati dobiček iz prodaje		4.056.448	3.617.898	112	4.576.413	4.047.491	113
Č. Stroški prodaje	3	-2.101.785	-1.554.208	135	-2.625.126	-1.943.202	135
D. Stroški uprave	4	-541.726	-518.946	104	-541.726	-518.946	104
E. Drugi prihodki iz poslovanja	5	69.372	67.579	103	122.859	77.642	158
F. Dobitek ali izguba iz poslovanja		1.482.309	1.612.323	92	1.532.420	1.662.985	92
G. Prihodki na podlagi deležev iz dobička podjetij v skupini	6	9.500	16.513	58	0	0	
H. Prihodki na podlagi deležev iz dobička drugih povezanih podjetij		0	0		0	0	
I. Prihodki na podlagi deležev iz dobička drugih podjetij	7	10.236	4.869	210	10.236	4.869	210
J. Prihodki na obesti in drugi prihodki do financiranja	8	697.435	306.832	227	723.443	306.875	236
K. Opisi dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb	9	-24.630	-11.775	209	-8.649	-16	
L. Odhodki za obresti in drugi odhodki financiranja	10	-610.808	-451.990	135	-657.278	-505.003	130
M. Dobitek ali izguba iz rednega delovanja		1.564.042	1.454.772	106	1.600.172	1.469.710	109
N. Izredni prihodki	11	87.570	96.634	91	114.460	106.455	108
O. Izredni odhodki	12	-100.890	-118.820	85	-116.244	-124.189	94
P. Celotni dobiček ali izguba		1.550.722	1.454.586	107	1.598.388	1.451.976	110
R. Davek iz dobička	13	-45.369	-303.142	15	-58.864	-310.652	19
Š. Čisti dobiček ali izguba poslovnega leta	14	1.505.350	1.151.444	131	1.539.524	1.141.324	135
1. Čisti dobiček ali izguba poslovnega leta večinskega lastnika		0	0		1.532.804	1.128.042	136
2. Čisti dobiček ali izguba poslovnega leta manjšinskega lastnika		0	0		6.720	13.282	51

POSLOVNI REZULTATI

FINANCE

Tečaj Drogine delnice, ki je uvrščena v kotacijo na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, se je v letu 2000 gibal v povprečju od 33.000 do 34.000 tolarjev. Nihanje tečaja Drogine delnice je bilo tudi zaradi uspešnega poslovanja manjše od nihanja indeksa indeksa SBI. Sicer gibanje tečaja Drogine delnice v primerjavi z SBI prikazujemo v spodnjem grafu.

Kot rezultanta dogajanj na vseh omenjenih področjih je finančni položaj družbe v predmetnem obdobju ostal zelo dober, tako da družba DROGA d.d. ohranja visoko stopno finančnega ravnotežja in finančne moči.

Tjaša Brkič

Camille Pissaro, Cvetoče slive (olje in platno)

V tisočih tolarjev							
BILANCA STANJA		Droga d.d.			Skupina droga		
Pojasnilo		2000	1999	Index	2000	1999	Index
A. Stalna sredstva		9.041.382	5.251.524	172	9.103.594	5.330.006	171
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	2	360.333	246.871	146	368.364	246.981	149
II. Opredmetena osnovna sredstva	3	8.575.773	4.932.719	174	8.691.076	5.023.318	173
1. Nepremičnine		5.453.509	3.307.872	165	5.495.443	3.350.456	164
2. Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva		3.122.263	1.624.847	192	3.195.633	1.672.861	191
III. Dolgoročne finančne naložbe	4	73.753	35.752	206	12.631	23.526	54
VI. Popravek kapitala	5	31.523	36.181	87	31.523	36.181	87
B. Gibliva sredstva		10.291.165	9.367.743	110	11.348.001	9.762.752	116
I. Zaloge	6	2.375.009	2.926.195	103	2.762.395	2.598.741	106
II. Dolgoročne terjatve iz poslovanja	7	23.959	41.929	58	23.959	41.292	58
III. Kratkoročne terjatve iz poslovanja	8	4.076.336	2.929.544	139	4.277.968	2.989.217	143
IV. Kratkoročne finančne naložbe	9	3.734.711	3.977.867	94	4.134.655	3.929.473	105
V. Denarna sredstva	10	38.729	88.473	44	136.239	160.185	85
VI. Aktivne časovne razmejitev	11	42.421	34.372	123	12.785	43.824	29
Sredstva		19.332.547	14.619.267	132	20.451.595	15.092.758	136
Zunajbilančna sredstva	22	1.905.898	1.310.067	145	1.905.898	1.344.635	142
A. Kapital	12	12.877.609	10.854.546	119	12.904.508	10.775.068	120
A/1. Večinski kapital		0	0		12.878.213	10.755.196	120
I. Osnovni kapital		2.827.680	2.827.680	100	2.827.680	2.827.680	100
II. Vplačan presežek kapitala		0	0		0	0	
III. Rezerve	13	1.709.811	1.718.440	99	1.682.504	1.642.190	102
IV. Prenosni čisti dobiček ali izguba prejšnjih let	14	2.077.548	1.343.658	155	2.077.549	1.343.708	155
V. Revalorizacijski popravek kapitala	15	4.757.218	3.813.324	125	4.757.217	3.813.561	125
VI. Nerazdeljeni dobiček ali izguba poslovnega leta		1.505.353	1.151.444	131	1.533.263	1.128.057	136
A/2. Manjšinski kapital		0	0		29.295	19.872	132
B. Dolgoročne rezervacije	16	19.490	56.433	35	19.490	56.433	35
C. Dolgoročne obveznosti		1.273.502	1.287.840	99	1.306.114	1.359.359	96
I. Dolgoročne obveznosti iz financiranja	17	1.269.025	1.282.786	99	1.301.637	1.354.305	96
II. dolgoročne obveznosti iz poslovanja	18	4.477	5.054	89	4.477	5.054	89
Č. Kratkoročne obveznosti		5.078.294	2.397.347	212	6.042.038	2.853.733	212
I. Kratkoročne obveznosti iz financiranja	19	1.768.300	516.178	341	2.437.563	799.387	305
II. Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	20	3.317.994	1.881.169	176	3.604.475	2.054.346	175
D. Pasivne časovne razmejitev	21	82.652	23.101	362	179.445	48.165	373
E. Obveznosti do virov sredstev		19.332.547	14.619.267	132	20.451.595	15.092.758	136
Zunajbilančne obveznosti	22	1.905.898	1.310.067	145	1.905.898	1.344.635	142

DROGINA PRIZNANJA

DROGA d.d. PONOVO ŠAMPION KAKOVOSTNEGA OBVEŠČANJA

Borza vrednostnih papirjev je institucija, ki praviloma zrcali dogajanja v gospodarstvu (vsake) države. Igra pomembno vlogo barometra razmer in istočasno oblikuje cene na trgu kapitala. Za verodostojnost svojih podatkov in sugestij, katere posreduje javnosti, pa seveda potrebuje brezpogojno korektne in pravočasne podatke s strani družb oziroma izdajateljev delnic, ki so uvrščeni v borzno kotacijo. Z drugo besedo - informiranost o dogajanjih v podjetjih lahko bistveno vpliva na kakovost storitev, značilnih za trg vrednostnih papirjev (na primer svetovanja o ustreznosti naložb in podobno). Prav zato Ljubljanska borza že nekaj let vzpodbuja točno in pravočasno poročanje o poslovanju delniških družb in sicer tako, da vsako leto oceni obveščanja izdajateljev delnic iz borzne kotacije ter podeli nagrado v obliki umetniške stvaritve iz steklarne v Rogaški Slatini - KRISTALNO PLAKETO. Letos je, ob pričetku 18. finančno-borzne konference v Portorožu 17. maja, to pomembno priznanje prejela Droga d.d.!

Na seznamu je bilo kar štirideset kandidatov za zmago, štirideset izdajateljev delnic iz borzne kotacije. Posebna komisija (v kateri so bili borzni člani, novinarji, predstavnik Agencije za trg vrednostnih papirjev, investitorji, predstavnik Odbora za sprejem vrednostnih papirjev na borzo in predstavnik Ljubljanske borze) je pri ocenjevanju družb upoštevala več kriterijev:

ažurnost obveščanja (pravočasnost javnih objav računovodskih izkazov, obveščanje o pomembnih poslovnih in drugih dogodkih ter spremembah itd), posredovanje poslovnih poročil in drugih publikacij, kooperativnost odgovornih ljudi v podjetju (obveščanje javnosti preko tiskovnih konferenc ali kako drugače), poslušnost za pozive borze glede obveščanja, splošno politiko

informiranja, kakovost obveščanja na spletnih straneh in jasnost ter preglednost letnih poročil. V ožji izbor so se uvrstili Droga d.d., Mercator d.d., Lek d.d., Krka d.d. in Kolinska d.d., odločitev komisije o podelitvi te ugledne nagrade pa je Ljubljanska borza v sporočilu za javnost utemeljila takole: "Družba, ki je v minulem letu najboljše obveščala svoje delničarje in

Generalni direktor Ljubljanske borze, dr. Draško Veselinovič, izroča priznanje članu uprave Droge d.d., g. Alešu Škrabi

DROGINA PRIZNANJA

Priznanje za kakovost obveščanja

javnost o svojem poslovanju, je po rezultatih ocenjevalne komisije Droga d.d., ki je med vsemi izdajatelji borzne kotacije pri izpolnjevanju svojih obveznosti obveščanja vsestransko izstopala. Objave cenovno občutljivih informacij Droge so pravočasne, med prvimi so že aprila objavili revidirane izkaze za leto 2000. Prav tako izstopa splošna politika informiranja javnosti in delničarjev, predvsem preko rednih sporočil za javnost in tiskovnih konferenc, nekaj možnosti za izboljšave pa je še pri nadgradnji spletnih strani."

DROGA

Plaketo je predstavnikoma družbe, g. Alešu Škrabi in ge. Lilijani Ivanek Pečar, izročil generalni direktor Ljubljanske borze, dr. Draško Veselinovič, ki je v svojem govoru ob otvoritvi konference imenoval Drogo "najboljše in najbolj profesionalno podjetje v specifičnih aktivnostih poročanja"; mednje po njegovih besedah spadajo vsebine letnih poročil, prilagajanje mednarodnim računovodskim standardom, jasno določena hierarhija in organizacija

poročanja, multimedialno poročanje in še nekatere druge aktivnosti.

Za Drogo kristalna plaketa ni novost:

leta 1996 jo je prejela za kalovost, doslednost in točnost obveščanja

javnosti delničarjev. A četudi je razlaga letošnje nagrade nekoliko drugače oblikovana, gre v bistvu za isto razveseljivo dejstvo: Droga ne le ohranja ampak tudi nadgrajuje kakovost odnosov s poslovnimi javnostmi!

Sonja Požar

Posnetek za album priznanj: ga. Lilijana Ivanek Pečar, vodja odnosov z javnostmi, in g. Aleš Škraba z uglednim priznanjem

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

KONTROLNA PRESOJA BO JUNIJA

V prejšnji številki Našega glasu smo napovedali, da nas bodo v konec junija zopet obiskali zunanji presojevalci iz certifikacijske hiše BVQI Ljubljana. Opravili bodo **drugo kontrolno presajo** vodenja sistema kakovosti po SIST ISO 9001, istočasno pa bo potekala tudi **certifikacijska presaja za sistem ravnanja z okoljem po SIST EN ISO 14001**.

Kontrolna presoja bo, kot smo že vajeni, potekala tako, da bodo presojevalci v posameznih organizacijskih enotah preverjali skladnost zahtev standarda z dejanskim izvajanjem v praksi.

Pri kontrolnih presojah je velik poudarek predvsem na tem,

- ali izboljšujemo naš sistem vodenja kakovosti,
- ali so vključeni vsi zaposleni na vseh

nivojih (od vodstva navzdol) in

- ali je izvajanje našega sistema vodenja kakovosti učinkovito.

Zaradi predvidene selitve v Izolo je bila lani opravljena samo ena kontrolna presoja, zato bodo pri junijski kontrolni presoji presojevalci bolj natančno in bolj široko, na vseh področjih, pregledovali delovanje sistema kakovosti v celotni družbi Droga. Kot vedno bo kontrolna presoja potekala vzorčno in zato je toliko bolj pomembno, da vsi zaposleni v podjetju vemo, da v tem terminu pridejo presojevalci in da smo lahko predmet presoje.

Natančnejši datum kontrolne presoje bo določen naknadno.

Damjana Poberaj

Foto Jadran Rusjan

SESTANEK NOTRANJNH PRESOJEVALCEV

Notranji presojevalci se vsako leto v prvi polovici leta zberemo na sestanku, na katerem se pogovorimo o planiranem delu in o novostih na našem področju. Za vodstvo podjetja so namreč notranje presoje pomembno orodje pri spremljanju, izboljševanju in nadgrajevanju sistema vodenja kakovosti.

Letos smo se zbrali v petek 20. aprila v menzi "bivšega" PC Argo. Na sestanku je beseda tekla o podrobnejšem planu notranjih presoj za letošnje leto in podrobnejši razdelitvi v skupine, o vsebinski pripravi na presoje, o spremembah OP 17 01 oziroma o Notranjih presojah kakovosti in ravnanja z okoljem in o računalniški podpori presojam.

Letni plan notranjih presoj v letu 2001 in podrobnejša razdelitev presojevalcev v skupine je na voljo tudi na računalniški aplikaciji ORGANIZACIJSKA DOKUMENTACIJA.

Nova izdaja OP 17 01: Notranje presoje kakovosti in ravnanja z okoljem prinaša poleg manjših sprememb (spremembe v organizaciji in integracija sistema ravnanja z okoljem po SIST EN ISO 14001) tudi novo pomoč presojevalcem in presojevalcem in sicer računalniško aplikaci-

jo Podpora presojam kakovosti in okolja. Presoje, ki so bile izvedene v tem letu, že potekajo s pomočjo te aplikacije.

Načrtujemo, da bo v letu 2001 37 usposobljenih notranjih presojevalcev izvedlo 19 planiranih notranjih presoj. Po potrebi pa se lahko izvedejo tudi izredne notranje presoje, ki niso planirane. Od vseh usposobljenih notranjih presojevalcev je 27 usposobljenih za sistem vodenja kakovosti po SIST ISO 9001, 22 za ravnanje z okoljem (od tega 11 samo za ravnanje z okoljem) po SIST EN ISO 14001, 11 pa je usposobljenih za presajo obeh sistemov.

Notranje presoje bodo potekale celo leto in v vsaki organizacijski enoti bo opravljena najmanj ena. Notranji presojevalci smo razdeljeni v skupine po najmanj dva, kjer je eden vodja, drugi pa član. V primerih, ko poteka presoja tudi

za ravnanje z okoljem po SIST EN ISO 14001, je poleg presojevalcev za sistem vodenja kakovosti po SIST ISO 9001 prisoten tudi presojevalec (eden ali dva) za sistem ravnanja z okoljem.

barcaffè®

Notranje presoje so obsežnejše in temeljitejše od zunanjih kontrolnih presoj, zato so vsekakor pomembne in dajejo osnovo za vzdrževanje in izboljševanje sistema vodenja kakovosti ter postavitev, vzdrževanje in izboljševanje sistema ravnanja z okoljem.

Damjana Poberaj

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

NA KRATKO O POTEKU CERTIFIKACIJSKE PRESOJE SISTEMA RAVNANJA Z OKOLJEM PO SIST EN ISO 14001

Začetni pregled obsega pregled vzpostavljenega sistema na podlagi pregleda dokumentacije (predvidoma 25. maja).

Glavni pregled obsega pregled delovanja sistema v praksi na posameznih lokacijah (konec junija - ob kontrolni presoji); poznavanje politike kakovosti in okolja, delovanje timov za kakovost in okolje, poznavanje zakonodajnih zahtev, programe ravnanja z okoljem, dostopnost oz. prisotnost ustreznih navodil na ustreznih mestih, označevanje prostorov in zabojnikov za odpadke in nevarne snovi, obvladovanje korektivnih in preventivnih ukrepov, pregled usposobljenosti in izobraževanj.

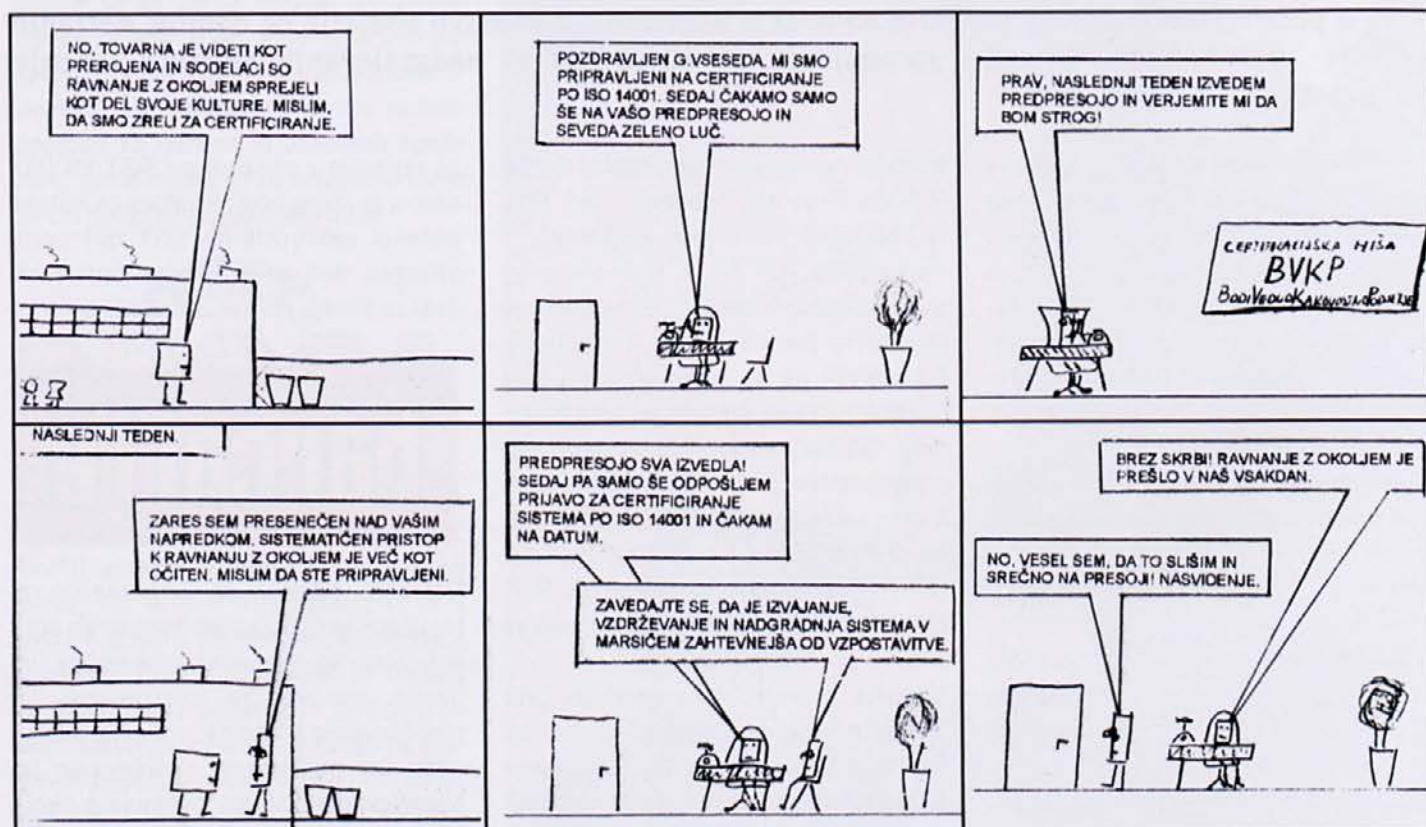
Ponovni pregled ("follow up") odpravljenih morebitnih pomanjkljivosti oz. neskladnosti bo 3 mesece po glavnem pregledu.

Damjana Poberaj

Foto Jadran Rusjan

Nove avanture frfrastega Kvadratika in podjetnega Krogca

Glavni igralci: KVADRATEK - lastnik firme "Samo da je d.d.", ki nima ISO standarda - 14001; Gospa KADER - vodja kadrovske službe

Se nadaljuje
Tekst in slika Vasja Rebec

NOVI IZDELKI

MULTI ČAJ - SADNI ČAJ Z OKUSOM PASIJONKE, OBOGATEN Z VITAMINI, 50 g

Z novim izdelkom želimo razširiti ponudbo sadnih čajev v vlogi osvežilno-vitaminskih napitkov. **MULTI ČAJ** že z imenom nakazuje svojo večnamembnost: je sadni čaj, vitaminski napitek in osvežilna pijača ob enem.

Foto Jaka Jeraša

V eni filter vrečki **MULTI ČAJA** so vse sestavine za hitro in enostavno pripravo sadnega čaja z okusom pasijonke, obogatene z dodatkom vitaminske mešanice, ki jo sestavlja 10 esencijalnih vitaminov. Po okusu in namembnosti sodi

MULTI ČAJ v družbo osvežilno vitaminskih pijač, kot so ACE ali multi SOLA. Čaj je prijeten za pitje sladkan kot tudi nesladkan, topel kot tudi hladen.

Ljubica Nagy

KADROVSKE NOVICE

ZAPOSLENOST V APRILU 2001

30.04.2001 je bilo zaposlenih 619 delavcev, od tega 293 moških in 326 žensk.

V DROGA d.o.o. BUJE je bilo zaposlenih 27 delavcev, v SOLINE, Pridelava soli, d.o.o. pa 20 delavcev.

Prihodi delavcev:

V aprilu nismo sprejeli nikogar.

Odhodi delavcev:

Delovno razmerje je v aprilu prenehalo 2 sodelavcem. Razlog prenehanja je bil sporazumno prenehanje delovnega razmerja.

V MAJU PRAZNUJEJO OKROGLE OBLETNICE

10 - letniki

Tatjana MIČOVIČ iz PC Sol

20 - letniki

Alida GRŽINIČ iz OE Uprava

Jela TOKALIČ iz PC Nova tovarna

Sergio BONIFACIO iz družbe SOLINE d.o.o.

NAŠIM SLAVLJENCEM ČESTITAMO IN NAZDRAVLJAMO OB DELOVNEM JUBILEJU!

Jubilejne nagrade se izplačujejo na osnovi 3. točke 50. člena Podjetniške kolektivne pogodbe družbe.

Foto Dragica Mekiš

BORZNI KOMENTAR

POMLADNA ZASPANOST

V aprilu je na borzi vladalo ozračje pomladne utrujenosti in zaspanosti na tako rekoč vseh segmentih trgovanja, kar se je odražalo v nizki prometnosti rednega trgovanja z delnicami in v zmerno padajočih tečajih delnic, pri čemer obseg trgovanja s svežnji ohranja svojo močno prevlado v strukturi prometa, kar postaja že rak rana našega trga kapitala. Omenjenega ozračja tako niso uspele prevetrili niti prve objave predlogov dividend niti objava o uspešnosti prevzemne ponudbe za SKB banko. Tudi trgovanje z delnicami PIDov postaja vse bolj skromno, razmiki med tečaji ponudbe in povpraševanja pa ob padajočem indeksu PIX vse večji. Pred časom se je pri praznih PIDih stavilo predvsem na prihajajočo dražbo kot na možen generator rasti njihovih tečajev, vendar je sedaj že jasno, da je bilo to upanje neutemeljeno, saj je kvaliteta prihajajočega premoženja za zaposlitev dela privatizacijske vrzeli izredno slaba. Nič preveč obetavnega pa na borzo ne prinašajo niti novice o rastoči inflaciji, ki se nevarno približuje 10% letno. Tako ji je Banka Slovenije pod novo taktirko že napovedala odločen boj, kar se bo v prihodnje verjetno poznalo v rahlem dvigu realnih obrestnih mer v bankah in v delno pospešeni rasti tečaja DEM oz. EUR.

Tudi za delnico Droge ne moremo zapisati nič novega, saj sta v zadnjem mesecu tečaj in prometnost delnice Droge delila usodo trga in to navkljub objavi nadpovprečnih poslovnih rezultatov za lansko leto. Tečaj je tako ohranjal zdaj že tradicionalne vrednosti okoli 34.000 SIT. Nekaj več tečajne dinamike pa lahko pričakujemo že v začetku junija, saj je 31.5. zadnji dan za nakup delnice s pravico do dividende v predlagani višini 1.625 SIT bruto. Glede na izkušnje iz preteklih let pa datum preseka ne bo znatneje in trajneje vplival na padec cene delnice, zato se je dividendne žetve smiselno udeležiti, saj bo v primerjavi z drugimi izplačili dividend med obilnejšimi.

Uroš Janževič, finančni analitik
PFC Interfin Koper

	23.3.01	7.5.01	Spr.%
Lek	40.984	40.598	- 0,9
Krka	25.489	25.348	- 0,6
Intereuropa	2.548	2.600	+ 0,6
Droga	33.500	34.500	+ 3,0
SBI	1.728,58	1.721,98	- 0,4
PIX	1.431,89	1.388,89	- 3,0

barcaffè®

NOVICE IZ PC GOSAD

ZDRAVNIŠKI PREGLEDI

V soboto 28.4.2001 smo kar vsi šli na zdravniški pregled. Bilo je opravljeno zelo hitro. Kako lepo bi bilo pri zdravniku ko ne bi bilo gneče, saj se zgodi, da za eno napotnico ali en recept, čakaš po nekaj ur.

Bodoči novi sodelavci lahko gredo na zdravniški pregled še v tem mesecu, saj z junijem mora biti vse že zaključeno.

HIGIENSKI MINIMUM

Zaradi novih predpisov morajo imeti tudi vsi novo zaposleni v proizvodnji opravljen higienski minimum. V PC Gosad ga bo 4.6.2001 opravljalo približno 30 bodočih sezonskih sodelavcev.

V PC Gosad redno skrbimo za čisto okolje. Pomagamo si tudi s sposojenim traktorjem, da je polje pokošeno - saj je zelene površine precej. Za okolje skrbijo predvsem zaposleni v skladišču.

Pomlad je obiskala tudi pisalne mize v PC Gosad; pogled na cvetje dviga razpoloženje in posredno tudi voljo do dela.

Tudi jedilnica je zelo lepo urejena. Krasi jo slika, katero smo dobili v poklon od delavcev Droge (sodelavcev z Obale), ko so bili pri nas na obisku.

IZOBRAŽEVANJE

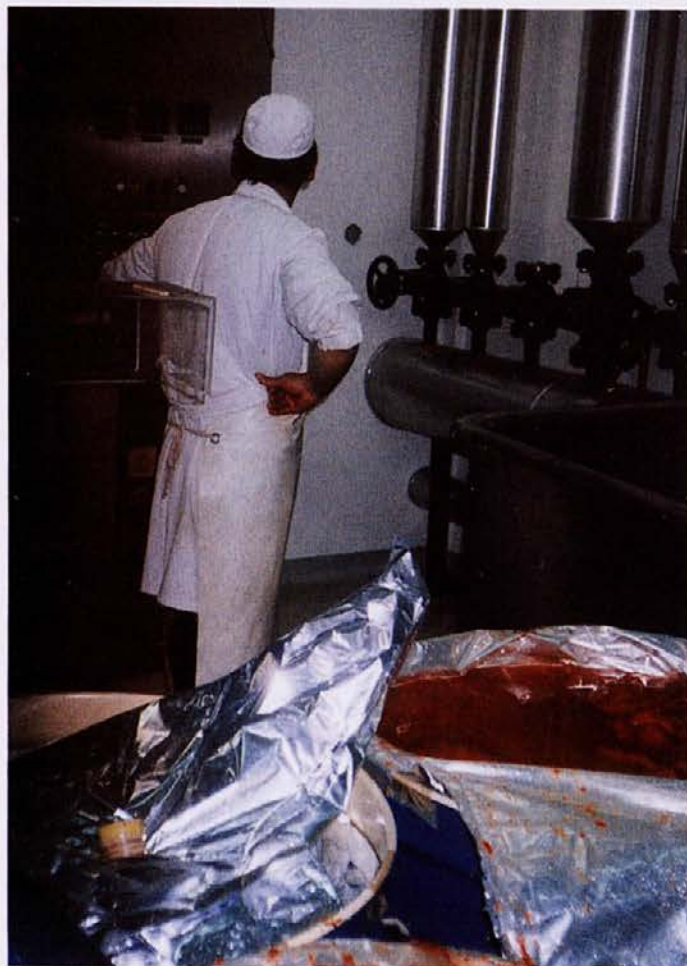
Tajnica iz PC GOSAD se je udeležila enodnevnega seminarja OSNOVE POSLOVNEGA NASTOPA, kar bi koristilo skoraj vsakemu zaposlenemu.

INFORMIRANJE ZAPOSLENIH

26.4.2001 smo imeli kratko posvetovanje o organizacijski klimi v podjetju in o poteku izpolnjevanja vprašalnikov. Namen tega posvetovanja je bila seznanitev z različnimi vidiki našega ocenjevanja posameznika. Izpolnili smo vprašalnik, ki je bil zanimiv, le prevečkrat smo morali ocenjevati. Upam, da bomo seznanjeni s končnimi rezultati. Pomagal nam je g. Mitja Cimerman.

NOVICE IZ PC GOSAD

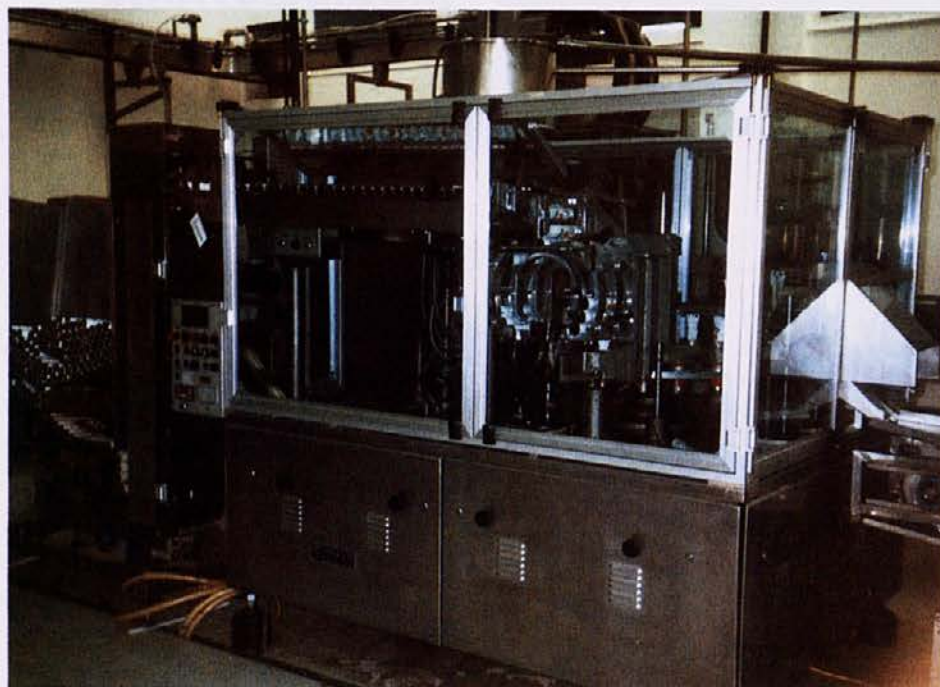
PREDSTAVLJAJMO VAM NEKAJ UTRINKOV IZ DELAVNIKA V GOSADU

Priprava surovine

Priprava embalaže

Člen v procesu predelave

Tudi sonce se vsako jutro javi na delo

NOVICE IZ PC GOSAD

Pakiranje paradižnikove omake

Teksti in slike Danica Kranjc

DROGINA SREČANJA (KULINARIČNA)

D A N D R O G E

9. junij 2001

GOSPODINJCI IN GOSPODINJE - POZORI!

Spoštovane sodelavke in dragi sodelavci!

Tradicionalno letno srečanje zaposlenih in upokojenih delavcev DROGE d. d. bo tudi letos v blagi, obmorski idili v SALINERI, v Strunjanu, 9.6.2001. Tudi letos pa:

KUHAJMO Z ZLATIM POLJEM

KUHAJMO ZDRAVE JEDI, KUHAJMO Z NAŠIMI IZDELKI,
NAJBOLJ ZAŽELJENE SO SLADICE

* RAZSTAVA JEDI * OKUŠANJE IN IZBIRA NAJBOJŠEGA IZDELKA * NAGRADE ZA VSE UDELEŽENCE *
* DEGUSTACIJA JEDI *

Vaše cenjene dobrote prinesite 9. junija v Salinero, najkasneje do 17,30 ure

PRAV POSEBEJ ZANIMIVO:

Potrebno količino izdelkov lahko prejmete v vzorčnem skladišču. S svojim podpisom boste jamčili udeležbo na tekmovanju KUHAJMO Z ZLATIM POLJEM.

Ne pozabite, splača se, pa še lušno bo! Če vas še kaj drugega zanima, pa se oglasite pri Dragici Mekiš, telefon /05/ 6771-360

NOVICE IZ PC ZLATO POLJE

NOVICE IZ ZLATE NJIVICE

V Gradišču je že nekaj mesecev pestro, saj vzporedno poteka kar nekaj projektov, ki zahtevajo veliko dela vseh zaposlenih v PC.

Prva košnja trave je bila letos zgodaj.

Največ novosti je vsekakor na področju skladiščenja, saj že od zaključka gradbenih del v prejšnjih prostorih starega skladišča, o katerih smo že pisali v Našem glasu, potekajo aktivnosti za vzpostavitev delovanja novega skladiščnega poslovanja, ki ga je za nas pripravilo podjetje Espro iz Ljubljane. V okviru tega projekta smo najprej v proizvodnji začeli z označevanjem vseh transportnih enot izdelkov z novimi etiketami, ki vsebujejo vse potrebne kode in podatke, ki omogočajo skladiščenje v novem regalnem skladišču.

Vzporedno s tem pa so skladiščniki začeli tudi z novim načinom skladiščenja izdelkov v regale. Takoj po selitvi razvoja v prostore Nove tovarne v Izoli smo iz Seče odpeljali pisarniško opremo in naši skladiščniki so se lahko preselili v nove pisarniške prostore. Njihove nove, svetlejšje pisarne, ki so zdaj v samem skladišču, si lahko ogledate na sliki na naslednji strani. Prav tako si lahko na sliki ogledate, kako preko majhnega terminala poteka razpis izpisa etiket za surovine in izdelke in prevzem izdelkov v skladišče.

Usposobitev strojev za pakiranje začimb v vrečkah se je prevesila v zaključno fazo. Na stroju ACMA 2 smo spakirali že kar nekaj nultih serij izdelkov - predvsem mešanic začimb, ki smo jih že prej pakirali v stekleničke. Na eni od slik vidite pakiranje nulte serije mešanice začimb za svinjino. Tudi Začinka ima novo preobleko v 1000 g in 250 g - izvedbi. Začinka v 250 g pakiranju je v bistvu nov izdelek, saj ima nov

dizajn in nov način pakiranja v vrečko s križnim dnom.

Nadaljujemo tudi z gradbenimi deli. V skladišču končnih izdelkov riža in v spodnjih prostorih predelave riža smo tik pred prazniki prenovili popolnoma uničene tlake.

Zdaj nam tako v celem PC ostaja za prenovo samo še del proizvodnje, v katerem bo v bodoče potekala predelava zelišč in priprava mešanic začimb. Projekte že pripravljamo, z delom pa začnemo v poletnem času, ko je na področju zelišč največje zatišje in ta čas bomo gotovo dobro izkoristili. V jesen bomo vstopili v novi preobleki, ki bo ustrezala najstrožjim zahtevam dobre proizvodne prakse oziroma zahtevam za proizvodnjo zdravil.

Manuela Ferenčič Meden

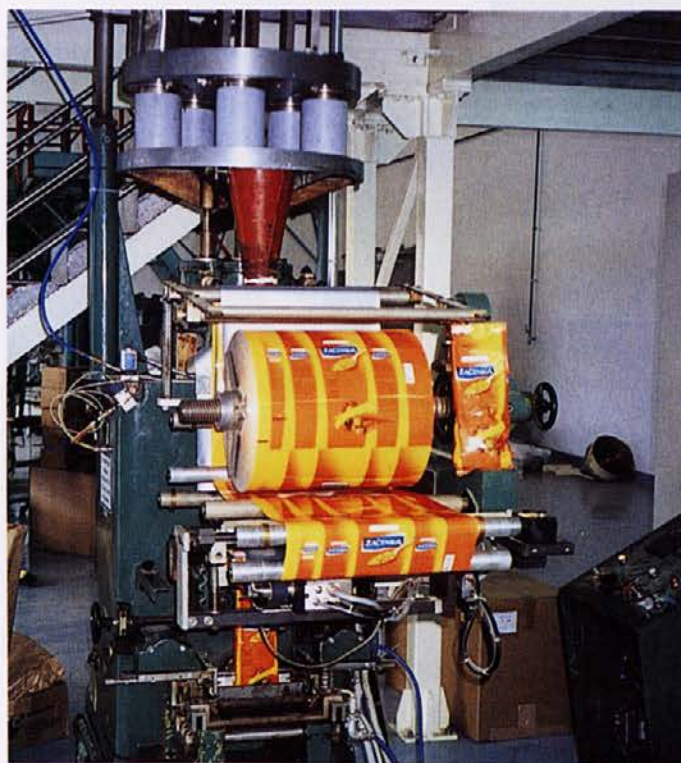

Brušenje tlakov pred nanosom novega sloja

NOVICE IZ PC ZLATO POLJE

Le kaj je tako zanimivega v skladiščnem poslovanju?

1000 g Žačinka v novi preobleki

Le kam strelja Petra?

Tako se zdaj bleščiijo novi tlaki!

NOVICE IZ PC ZLATO POLJE

Kdor umaže, mora za sabo počistiti...

*Slike iz Zlatega polja : Manuela
Ferenčič Meden*

Nulta serija mešanice za svinjino na "novem" stroju iz Začimbe

Pomlad v Brkinih ; na trgu zelišč je lišč šmarnice zelo redek artikel

Foto Dragica Mekiš

SPONZORSTVO

DROGA d.d. IN ZAVOD ŠKL - ŠTIRI LETA SODELOVANJA

Podjetje Droga d.d. se je pred štirimi leti odločilo za sponzorstvo projekta Šolska košarkarska liga. To sodelovanje je prineslo obojestransko korist. Mladi lahko podrobneje spoznavaajo in preizkušajo izdelke, ki so namenjeni njim, podjetje Droga pa se lahko na različne načine predstavlja najmlajši generaciji potrošnikov, ki bodo po znanih izdelkih najverjetneje posegli tudi v obdobju največje kupne moči, ko bodo zasnovali svoje družine.

Na začetku so spoznavali kečape in dodatke za med mladimi najbolj priljubljene jedi - pice, nato so na vrsto prišli izdelki za zdrav zajtrk - muesliji, kornfleks, kaše in čaji, v letošnji sezoni pa je bila najbolj "in" Argeta - noro dobra pašteta.

Pokušine, ki so jih Drogini sodelavci pripravljali na šolah, so bile vedno dobro obiskane, saj so mladi z veseljem posegali po okusnih jedeh, ki so bile na voljo. Najboljši igralci pa so se vedno znova veselili bogato obložene vrečke z Droginimi izdelki. Sad tega sodelovanja je bil tudi nagradni natečaj, ko so mladi oblikovali predloge za plakate, časopisne oglase ter radijske in televizijske spote. Nekaj zamisli je bilo izjemnih, druge pa bi to postale z majhno dodelavo. V okviru sodelovanja je bilo poskrbljeno tudi za izobraževanje, saj so Drogini strokovnjaki mladim svetovali, kako se zdravo prehranjevati in kaj je najpomembnejše pri razvoju mladostnika oziroma mladega športnika.

Tudi v sezoni, ki se počasi izteka, je bila predstavitvena dejavnost zelo močna. Udarni izdelek pa je postala "Argeta - noro dobra pašteta." Sodelavci Zavoda ŠKL so ob vsakem obisku šolskih tekem s seboj vzeli predstavitvena gradiva in izdelke, ki so jih razdelili med mlade, vse košarkarice in vsi košarkarji pa so dobili svojo Argeto. Najboljši igralci so bili nagrajeni s paketom Droginih izdelkov, enako tudi šolske kuhinje. Kuharice in kuharje ter učitelje gospodinjstva smo seznanili z novostmi iz Drogine proizvodnje, saj so ti v največji meri odgovorni za bogato in zdravo prehrano šolarjev.

Bogato Drogino ponudbo so ŠKL-jevci in tisti, ki so neposredno povezani s

Najboljši z najboljšim. (finale 2000/2001)

projektom, lahko spoznali tudi na številnih prireditvah - otvoritvi nove sezone, prednovoletnem športnem srečanju sponzorjev, predstavnikov šol in medijev in nenazadnje tudi na finalnih

prireditvah šolske košarkarske lige. Letos je vsak tekmovalec dobil svojo Argeto, lahko pa so jo poskusili tudi vsi obiskovalci pred dvorano Golovec, kjer so prijazne hostese pripravljale oblo-

SPONZORSTVO

žene kruhke. Dobrote iz "Drogine kuhinje" pa so bile na voljo tudi vsem gostom, ki so obiskali VIP-klub.

Sodelovanje podjetja Droga d.d. in Zavoda ŠKL ima tudi svojo razvedrilno stran, saj sodelavci obeh sodelujejo na različnih prireditvah. ŠKL-jevci so navzoči na Droginih prireditvah, kjer bodisi nastopajo ali pa poskrbijo za medijsko promocijo, sodelavci Droge d.d. pa si pogosto ogledajo kakšno košarkarsko tekmo ŠKL ali pa se tudi sami pomerijo pod koši.

Skratka, sodelovanje je zares uspešno in upamo, da bo tako ali še uspešneje tudi v prihodnje.

Zora Peruško

V letošnji sezoni so se ŠKL-jevci veselili nagrad

Dobrote iz "Drogine kuhinje" na otvoritveni slovesnosti šeste sezone ŠKL.

Maskoti ŠKL-ja v družbi hostes podjetja Droga

Zadel proste mete in osvojil nagrado - nahrbtnik Argeta.

SPONZORSTVO

KAJ PA MAME V ŠKL?

Naša družina je košarkarska družina. Mama košarkarica, oče košarkarski trener - le kaj drugega preostane sinu, kot to, da postane košarkar? Da so sobote in nedelje posvečene košarki, je pri nas nekaj povsem običajnega. A letos je bilo pri nas doma še posebno pestro. Že kmalu po začetku tekmovanja v šolski košarkarski ligi (ali na kratko v ŠKL) je bilo jasno, da ima naša ekipa OŠ Srečka Kosovela iz Sežane realne možnosti, da osvoji prvo mesto.

Iz meseca v mesec so se fantje in dekleta, ki v osnovnošolski konkurenci tekmujejo kot ena ekipa, prebijali v zaključno fazo. Treningi so postali že skoraj tako pogosti kot pri pravih košarkarskih profesionalcih. Seveda je bilo treba v ta namen izkoristiti tudi vse proste dneve - počitnice, državni in cerkveni prazniki so bili posvečeni košarki. Kupi prepotenih majic in smrdljivih nogavic so se večali.

Za nameček so letos v ŠKL uvedli še novo disciplino - tekmovanje akrobatsko-navijaških skupin. Skoki na mali prožni ponjavi in zabijanje žoge v koš kot v NBA - fantje so to še posebej zagrizeno vadili. Potrebno je bilo pripraviti pravi nastop - zabijanje posamično, zabijanje v dvojicah, trojicah, z obratom, s saltom v zraku - vse ob primerni glasbi. "We are the champions" in polna dvorana gledalcev, ki te spodbuja! No, včasih bi najrajši kar mižala, ko sem to gledala in si predstavljala, kaj vse se lahko zgodi.

V marcu je bilo jasno, da nam je uspelo - igrali bomo v Celju v finalni tekmi ŠKL. Spotoma smo nastopili še na Jesenicah in se prebili v finale tudi v konkurenci akrobatsko-navijaških skupin. Posledica tega tekmovanja je bila slika v reviji Antena.

Ne vem, kdo je lahko bolj ponosen kot mama, ko se njen sin pojavi na naslovnici revije "v akciji" - med zabijanjem na koš in izgleda najmanj kot Michael Jordan. Seveda smo po vseh trafikah kupili vsaj 10 izvodov Antene in jih razdelili vsem nonam in nonotom. Priprave na samo finalno tekmo so bile najmanj takšne kot pri Union Olimpiji. Snemanje nasprotnikov, ogled vseh njihovih tekem in pogovori s trenerji, ki so

Kraške kobilice - prepričljivo prve med akrobatskimi skupinami OŠ

igrali tekme proti tem nasprotnikom. Presnemavanje tekem, priprava izvalčkov s tekem na video kasetah in končno seveda ekipni ogled kasete s komentarjem. Igralci so bili pripravljeni prav na vsak gib nasprotnikov. In končno veliki dan - 18.april - Celje.

Sežanci smo uprizorili pravi napad na Golovec. Sedem avtobusov sošolcev in sošolk in vsi starši igralcev in igralk. Pred odhodom smo doma seveda "naštimali" videorekorderje, da nam bodo posneli direktni TV prenos tekme na Kanalu A.

SPONZORSTVO

Šentviški fanatiki zabijajo tudi v dvojicah

No, trema je bila velika pri obeh ekipah. Tudi naši nasprotniki iz Črnomlja so prvič igrali pred TV kamerami. Nove copate Converse, ki so jih prejeli vsi igralci finalne tekme, so kar nekam drsele po parketu. Tu smo iskali opravičilo za marsikakšno napako fantov in deklet. Sodnikov nismo preveč izžvižgali, a smo mame vseeno vreščale tam s tribun kot kakšne nezrele najstnice na rock koncertu.

Žal smo tesno izgubili in v košarki osvojili drugo mesto. A nismo bili preveč razočarani. V tekmovalstvu akrobatsko-navijaških skupin so naši fantje osvojili prvo mesto, prav tako je prvo mesto osvojila naša osnovna šola v seštevku vseh dejavnosti, ki potekajo v okviru ŠKL - košarka, plesne skupine, navijaške skupine, video krožki, novinarski krožki, akrobatsko-navijaške skupine in fotografski krožki.

Pršut smo vseeno pojedli in ni bilo videti, da bi teran ostajal.

Na koncu še tiskovna konferenca vseh zmagovalnih mentorjev. Koliko ljubezni in topline je v teh ljudeh, ki se vsak dan ukvarjajo z našimi otroki! Koliko ur potrpljenja in dela je za vsemi temi ekipami, ki so dosegle uspeh! In prav vsi so ugotovili, da so dobri športniki vedno tudi dobri učenci, saj brez tega sploh ne bi smeli trenirati. Pri tolikih urah treningov si enostavno morajo privzgojiti delovne navade in si znati organizirati svoj čas, da so lahko na vseh področjih tako uspešni. In vsaka ura, prebita s športom, pomeni eno možnost manj, da je otrok prepuščen brezdelju in ulici.

Zato se starši vsaj zdaj, ko bo konec šolskega leta, spomnimo in recimo hvala vsem trenerjem, učiteljem in mentorjem, ki so vsaj delček dneva preživeli z našim otrokom. In veliko večino ur opravili iz veselja in zastonj.

Hvala tudi ŠKL, ki nam že nekaj let omogoča mnogo takih lepih trenutkov.

Mojstrski obrat pred zabijanjem žoge v koš

SPONZORSTVO

Barcaffe tudi na tiskovni konferenci zmagovalcev

To ni nobeno poležavanje,
temu se strokovno reče stretching

Tekst in slike Manuela Ferencič Meden

Drugo mesto, a zlata vredno

V SOŽITJU Z NARAVO

ZELIŠČNI VRT - NARAVNA DOMAČA LEKARNA

Zgodovina začimb in dišavnic (istočasno zdravilnih rastlin) je nadvse zanimiv del zgodovine človeštva. Ti dodatki k hrani, ki so svojčas prihajale na mize kraljev in bogatašev, so danes za majhen denar naprodaj v vsaki trgovinici, domače dišavnice rastejo ob najbolj skromnih hišicah.

Slovenci nimamo izrazite tradicije pri urejanju vrtov ali sajenju zelišč na parkovne površine, trdijo nekateri avtorji sodobne literature. Mogoče je krivo to, da še vedno nismo tako odtujeni od narave, da bi čutili potrebo po ureditvi intimnih koticov z zelišči ali drugimi rastlinami. Takih koticov je nešteto v naravi in nabiranje zelišč je pri nas zelo stara, tradicionalna dejavnost. Kljub temu tradicionalno zeliščarsko znanje vse bolj izginja, vrstna raznolikost rastlin v naravi se manjša, povečuje pa se zanimanje za tradicionalne načine zdravljenja.

Splet teh okoliščin narekuje tudi prevrednotenje našega odnosa do zelišč. Delo na domačem vrtičku mnoge pomirja in jim daje novih moči za spopad z vsakdanjimi težavami.

Opazovanje in spremljanje razvoja rastlin v mnogih spodbudi potrebo po pridobivanju dodatnega znanja. Dandanes je znanje mnogih ljubiteljev zelišč res obsežno in včasih presega meje ljubiteljstva.

Z gojenjem doma si priskrbimo potreb-

na zdravilna, začimbna in okrasna zelišča.

V današnjem času je vrt tudi prostor, ki služi za pridobivanje hrane, in za sprostitvev ter meditacijo. Je kraj ustvarjalnosti in srečavanja s podobno mislečimi ljudmi.

Ko se v nas prebudi želja po svojem, lepem in obenem koristnem vrtičku, najprej pomislimo na to, katero knjigo bi vzeli v roke, da nam dà prve nedvoumne napotke in informacije o načinu

priprave prostora, izbora rastlin in gojenja, pa še o značilnostih in uporabi posamezne rastline. Ko sem vzela v roke novo izdajo knjige **ZELIŠČNI VRT domača lekarna** Janka Rodeta, sem ugotovila, da je prava, zato jo priporočam vsem tistim, ki si želite urejen domači zeliščni vrtiček, in vsem tistim, ki se s tem področjem tudi drugače ukvarjate.

Helena Čok

V SOŽITJU Z NARAVO

ZDRAVILNE IN AROMATIČNE RASTLINE NA OKENSKIH IN BALKONSKIH POLICAH - NARAVA NA OBISKU PRI NAS DOMA

Danes je zelo malo vrtničarjev, ki na svojem vrtu ne bi imeli nekaj dišavnih grmičkov. Ker pa večina prebivalstva nima svojega vrta, mnogi uspešno gojijo začimbnice v lončkih in drugih posodah na okenskih policah ali na balkonih.

NAJHITREJE K CILJU!

Pripravimo si seznam dišavnic, katere želimo sveže imeti pri roki.

Izbira je dovolj široka: bazilika, majaron, origano, timijan, drobnjak, čili, šetraj, peteršilj, zelena, žajbelj, rožmarin, pehtran, menta, melisa.....

Bazilika

Najenostavneje je kupiti že pripravljeno lončno mešanico (enako kot za rože) v cvetličarnah ali drugih prodajalnah. Taka zemlja je že razkužena in primerna za vzgojo lončnic (ali pa si pripravimo mešanico enakih delov zrelega komposta, peska in šote).

Peteršilj

Nekaterim dišavnicam, predvsem sredozemskim, ustreza alkalna zemlja, zato je dobro v mešanico zemlje primešati 1 žličko kmetijskega apna na lonček s premerom 12 cm.

Najenostavneje je tudi kupiti že vzgo-

jene sadike, ki jih danes dobite skoraj na vsaki mestni tržnici.

Rožmarin

Sadiko presajamo v lončke ali zabožke primerne velikosti. Vse posode potrebujejo odcedne luknje in vse, razen visečih, potrebujejo plast proda, perlita ali črepij na dnu, da se prepreči zastajanje vode. Večje posode so primerne za grmičke rožmarina, pehtrana, mente, manjše - za majaron, timijan, origano. Lončke napolnimo z dobro lončno mešanico do 2 cm pod robom in zmerno zalijemo.

Origano

Seveda je rast v lončkih počasnejša kot na vrtu, pogoji za rast pa morajo biti podobni kot zunaj: srednje temperature, dovolj vlažna zemlja, dovolj sončne svetlobe (meta, drobnjak, bazilika nekoliko manj kot ostale!) in primeren zračnost. Prepiha ne mara nobena. Na kuhinjskem oknu najbolje uspevajo timijan, šetraj, majaron in drobnjak.

V lončkih rastline zelo hitro izčrpajo zemljo, zato jih uspešno prehranjujmo z mineralnim tekočim gnojilom, kakšnega uporabljamo za rože. Gnojimo s šibkim tekočim gnojilom vsaka dva tedna poleti in spomladi, jeseni enkrat mesečno in pozimi nič.

Preobilno zalivanje lahko povzroči odmiranje rastlin. Če je zrak vlažen je dovolj, če zalivamo enkrat na teden. Zemlja v loncu naj bo komaj vlažna.

Če opazimo zvite ali suhe listke, je to znak, da rastlina trpi sušo ali je preveč izpostavljena soncu.

Rastline pogosto režemo, da oblikujemo lepe male grmičke.

Splošna oskrba dišavnic, zdrav razum in opazovanje so glavne zahteve za ohranitev zdravih rastlin. Pregosta setev in preobilje vode jih lahko tako oslabi, da se slabše odzivajo na zunanje razmere

V SOŽITJU Z NARAVO

in tedaj zahtevajo pozornost.

Majaron je družabna rastlina, zato v lonček posadimo več rastlin skupaj!

Cvetne vršičke bazilike režemo večkrat, da bo grmiček bogatejši z listi. Tudi bazilika lepše uspeva, če je v družbi še dveh.

Pri origanu je pomembno, da takoj ko se rastlina "prime" in oblikuje cvetni vršiček, stebelce skrajšamo na 5-6 cm višine in tako se bo bogato razvejal.

Tu nate cvetja:

šetraja, sivke, mete, majarona;

*tu meseček, ta hodi s soncem spat
in z njim jokaje vstaja.*

*W.Shakespeare: Zimska pravljica
(prev. O.Župančič)*

Helena Čok

SEZONA NABIRANJA ZELIŠČ JE ŽE TU...

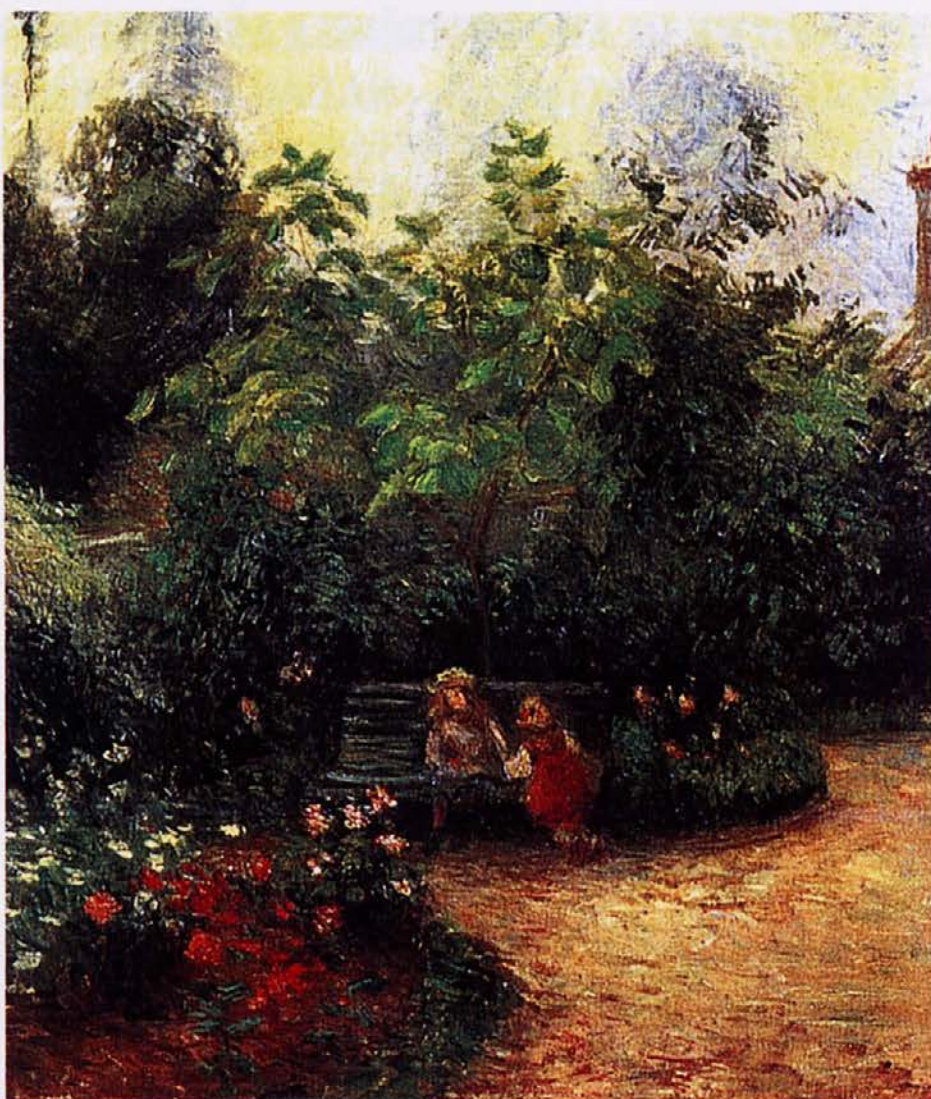
Priroda, človek in zdravje

Človeštvo se je znašlo v situaciji, ko zmore več, kot sme. Zdi se, da je današnji človek s svojo močjo zmedel stvarjem naravni in zakoniti red ter s tem povzročil nazadovanje, v mnogih primerih pa tudi uničenje svojega življenjskega okolja.

Verjeli smo, da je narava okoli nas neomejena, neizčrpna in neuničljiva. Mislili smo, da je človekova veličina v tem, da jo premaguje. Tako prepričanje je še vedno del naše zavesti, pa se temu primerno vedemo in ravnamo.

Prav nabiranje zdravilnih rastlin je ena od poti do spoznanja, da je od našega vedenja in odnosa do narave odvisno, ali nam bo ta prijetna kot senčno drevo, zelena trava, hladen izvir, dehteč cvet in zdravilna rastlina.

Helena Čok

Camille Pissaro - Kotiček v vrtu (olje in platno, 1877)

Spomladanske njive pod Vinjolami (Lucija)

Foto Jadran Rusjan

INFORMATIKA

1. VARNOSTNA POLITIKA INFORMACIJSKEGA SISTEMA

Za sodobno informacijsko okolje je značilno, da nima enega ali več centralnih računalnikov in neinteligentnih terminalov, ampak množico osebnih računalnikov in strežnikov, ki so povezani v krajevno omrežje. V zadnjih letih je opazen celo trend povezovanja teh omrežij med seboj, kar v končni sliki privede do globalne povezanosti vsakega z vsemi. Pri medsebojnem povezovanju krajevnih omrežij v enotno

Pozdravljeni! Mesec je že mimo. V majski izdaji glasila Naš glas bomo obravnavane naslednje tematike :

Prvi del rubrike bo namenjen predstavitvi varnostne politike v sodobnem informacijskem okolju.

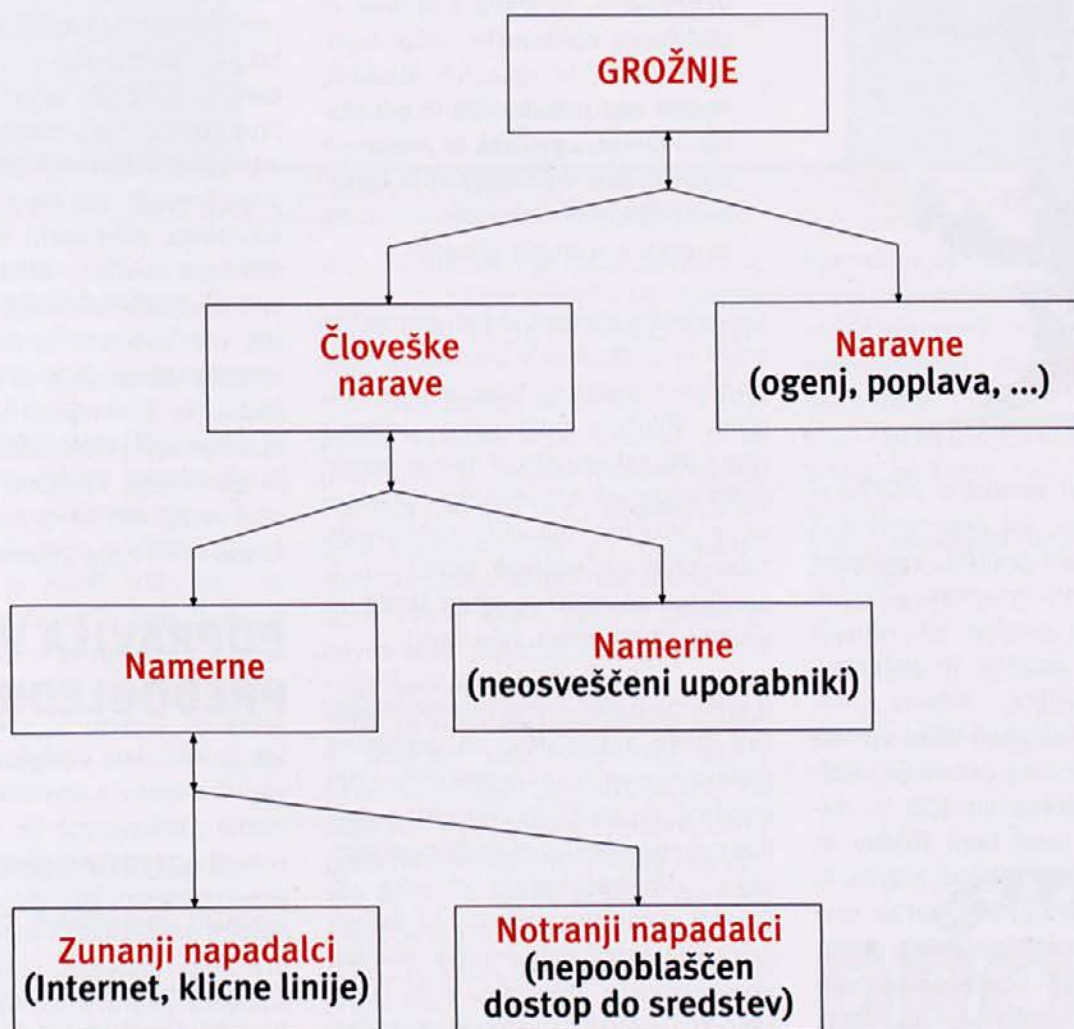
Zaključek pa bo posvečen koristnim nasvetom v Microsoft okolju.

globalno omrežje internet pa se vedno bolj izpostavlja problem varnosti računalniških omrežij in sistemov. Tako danes nihče ne more trditi, da ga področje varnosti računalniškega omrežja in sistemov ne zanima, saj krajevno omrežje podjetja ni več izoliran otok na informacijskem zemljevidu. Kako pomembno je področje varnosti informacijskih sistemov dokazuje vedno večje število podjetij, ki so utrpela škodo zaradi vdora v računalniški sistem. Varnosti se je potrebno lotiti temeljito z upoštevanjem varnostnih problemov celotnega omrežja.

Predvsem pa se moramo zavedati ogroženosti, ki lahko nastopijo.

Računalniški vdori

Če hočemo govoriti o računalniških vdorih, moramo najprej definirati pojem računalniškega vdora. Različni strokovnjaki s področja računalniške varnosti različno definirajo pojem računalniškega vdora. Nekateri menijo, da je to dejanski nepooblaščen dostop do računalniških virov (npr. uspešna prijava v tuj računalnik), medtem ko večina zagovarja stališče, da lahko o računalniškem vdoru govorimo že ob samem

INFORMATIKA

poskusu nepooblaščenega dostopa do računalniških virov (npr. ob neuspešni prijavi v tuj računalnik). Med računalniške vdore moramo prištevati tudi aktivnosti, katerih namen ni dostop do določenih računalniških virov, ampak je cilj oviranje ali preprečitev normalnega dostopa do teh računalniških virov pooblaščenim uporabnikom.

Najbolj primerna definicija računalniškega vdora bi bila takale: Računalniški vdor je vsaka nepooblaščen uporaba računalniških virov, nepooblaščen dostop do podatkov v informacijskem sistemu, zloraba teh podatkov, dostop do storitev računalniškega omrežja in oviranje ali onesposobitev normalnega delovanja računalnika, storitve ali omrežja.

VARNOSTNA POLITIKA

Pri obravnavanju varnostne politike si najprej pogledimo, kaj razumemo pod pojmom varnostna politika. Varnostna politika računalniških omrežij in sistemov je celovit pogled na varnost računalniškega omrežja in sistemov. Varnostna politika zajema vse dejavnike, ki bi kakorkoli lahko vplivali na varno in zanesljivo delovanje celotnega računalniškega omrežja in sistema. Obsega torej tako fizično in tehnično varovanje, kot tudi pravila, ki določajo načine varovanja, kaj se sme in kaj ne, kako se naj uporabljajo dovoljeni računalniški viri in pa tudi postopke in kazni v primeru kršitve definiranih

varnostnih postopkov.

Postavitev varnostne politike ima tehnične in organizacijske dejavnike. Brez upoštevanja obeh ne moremo govoriti o celoviti varnostni politiki. Organizacijski dejavniki določajo, kaj se varuje in stopnjo varovanja, tehnični dejavniki pa to varovanje izvajajo. Pri definiranju varnostne politike morajo sodelovati strokovnjaki iz obeh skupin.

Elementi varnostne politike

- Fizično varovanje dostopa in omrežja
- Definiranje pravic dostopa
- Varovanje medmrežnih povezav
- Povezava z Internetom
- Klicni dostopi
- Zaščita datotek
- Ostalo; Med ostale elemente varnostne politike sodijo še protivirusna zaščita, ki naj bo rešena centralno za celotno omrežje in sproti posodobljena z najnovejšimi virusnimi definicijami, uporaba kodirane in podpisane elektronske pošte (uporaba javnih in zasebnih ključev), nadzor nad prinašanjem in odnašanjem disket, zgoščenek in prenosnih računalnikov v podjetje in iz njega, beleženje vseh aktivnosti na požarni pregradi in v drugih sistemih.

Nepogrešljiv element je tudi postavitev pravil in postopkov v primerih kršitve varnostne politike. Tako morajo biti jasno določeni postopki v primeru vdora (ali naj se celoten sistem nemudoma ustavi, ali naj se prekine povezava z ostalimi omrežji, kaznovanje zaposlenih ob kršitvah pravil ...). S pravnimi postopki se lahko škoda, ki nastane zaradi vdora, zelo omeji.

Iz prikazanih elementov varnostne politike lahko zaključimo, da varnostna politika zajema širok spekter varnostnih vprašanj. Pri postavitvi varnostne politike moramo upoštevati značilnosti lastnega informacijskega sistema in določiti varnostno politiko, ki najbolj zajema te značilnosti. Pri tem moramo upoštevati vse dejavnike, ki bi lahko kakorkoli vplivali na varno in zanesljivo

delovanje informacijskega sistema. Varnostna politika se s časom spreminja, saj se uvajajo nove storitve, ki v obstoječi varnostni politiki niso zajete. Kljub strogi varnostni politiki pa se moramo zavedati, da ni metode, ki bi nam zagotavljala 100% varnost pred vdori.

Varnostna politika je torej temelj vsakega celovitega sistema varovanja. To je v glavnem organizacijski dokument (ali množica dokumentov), ki govorijo o tem, kaj in kako varovati, kakšni so postopki za posamezna opravila in kdo je zanje odgovoren.

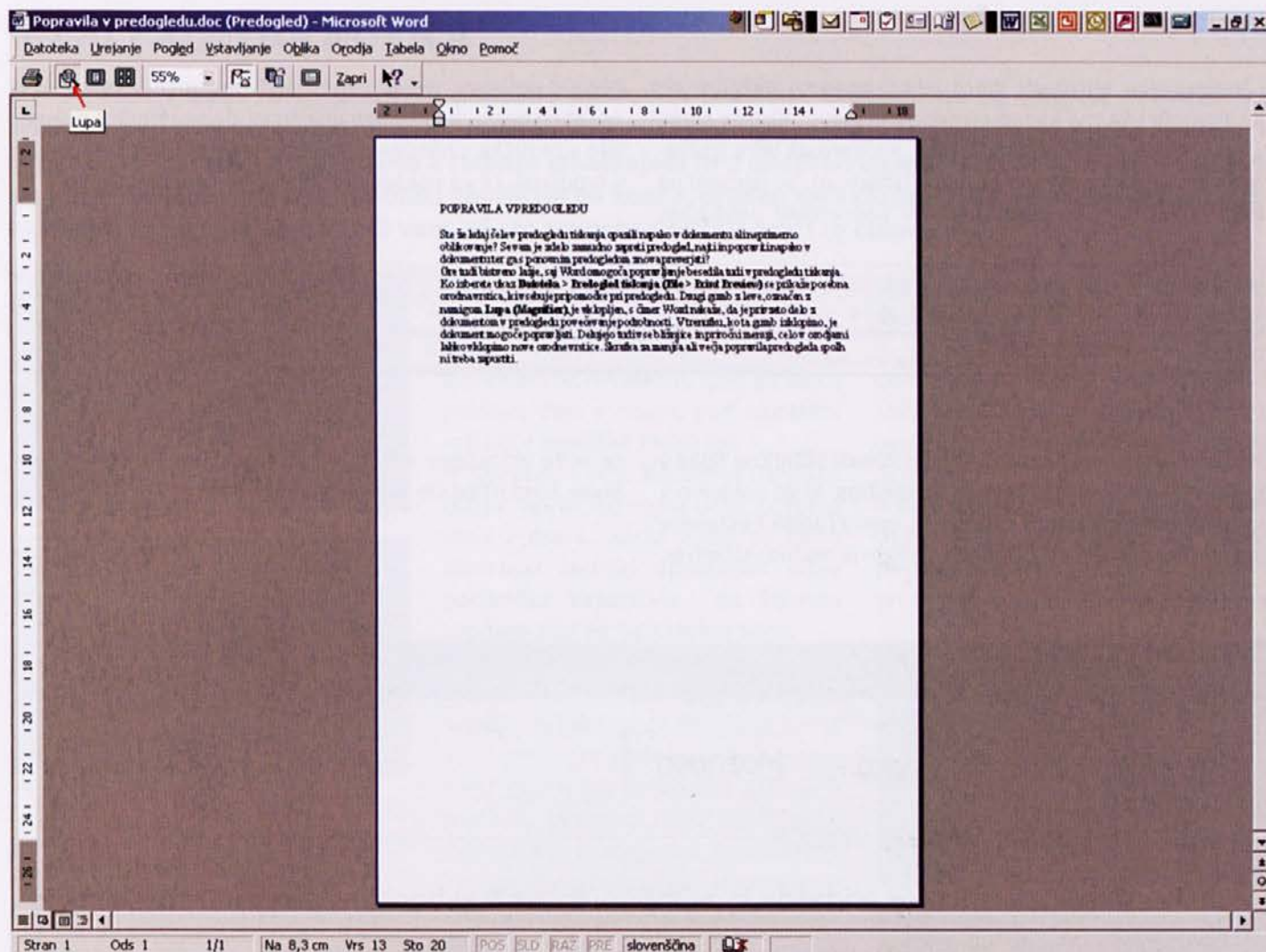
Izdelava celovite varnostne politike ni hiter, enostaven in enkratni proces, ampak je potrebno sodelovanje več področij (uprava, pravna, kadrovska in tehnična služba).

Pri izdelavi dokumenta o varnostni politiki se je najbolje opreti na standarde, ki opredeljujejo to področje in so priznani tako v Sloveniji kot v svetu. Tak standard je britanski standard BS 7799. Prva različica tega standarda je nastala leta 1995. V Sloveniji smo standard BS 7799 prevzeli leta 1997 - to je kodeks varovanja informacij. Pozneje se je standard razvijal v skladu z razvojem informacijskih tehnologij in sedaj zajema vse sodobne tehnologije. Nova različica standarda je na voljo na Uradu Republike Slovenije za standardizacijo in meroslovje pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo. Standard BS 7799 se v novi verziji deli na dva dela BS 7799-1:1999 in BS 7799-2:1999.

POPRAVILA V PREGLEDU

Ste že kdaj šele v pregledu tiskanja opazili napako v dokumentu ali neprimerno oblikovanje? Se vam je zdelo zamudno zapreti pregled, najti in popraviti napako v dokumentu ter ga s ponovnim pregledom znova preverjati? Gre tudi bistveno lažje, saj Word omogoča popravljanje besedila tudi v

INFORMATIKA

predogledu tiskanja. Ko izberete ukaz **Datoteka > Predogled tiskanja (File > Print Preview)** se prikaže posebna orodna vrstica, ki vsebuje pripomočke pri predogledu. Drugi gumb z leve, označen z namigom **Lupa (Magnifier)**, je vklopljen, s čimer Word nakaže, da je privzeto delo z dokumentom v predogledu povečevanje podrobnosti. V trenutku, ko ta gumb izklopimo, je dokument mogoče popravljati. Delujejo tudi vse bližnjice in priročni meniji, celo v orodjarni lahko vklopimo nove orodne vrstice. Skratka, za manjša ali večja popravila predogleda sploh ni treba zapustiti.

RAČUNALNIŠKI VIRUSI II

Pozor: virus XYZ. Pošljite vsem znancem in prijateljem!

Prav gotovo ste že prejeli "prijateljsko" opozorilo, da se širi grozovito nevaren

virus, ki uničuje vse računalnike in še kaj več. Na žalost je večina teh opozoril lažnih, vi pa zaradi nevednosti tvegate svoj ugled.

V prejšnji številki revije Naš glas smo opisali različne vrste virusov, ki se pojavljajo v računalniškem svetu. Povedali smo tudi, kako se obvarujemo pred njihovim uničevalnim poslanstvom. Omenili smo tudi tako imenovane lažne viruse **HOAX**, katerih namen je odvratanje pozornosti uporabnikov pred resničnimi virusi.

Sedaj pa podajamo elektronski naslov, na katerem lahko preverite, ali je smiselno pošiljati opozorilo naprej. Na naslovu <http://www.symantec.com/avcenter/vinfodb.html> vnesite ime npr. XYZ in preverite, ali je virus lažen ali pravi. Šele nato odpošljite pošto naprej (ali pa tudi ne). Ocenjuje se, da takšna prijateljska sporočila v normalnih razmerah lahko s svojim prometom

povzročijo več škode kot pa dejanski virusi (z zasedanjem linij, skozi katere se potem normalna poslovna komunikacija pretaka počasneje, kot bi bilo zahtevano).

Listo najbolj pogostih lažnih sporočil pa lahko poiščete tudi na direktnem naslovu:

<http://www.symantec.com/avcenter/hoax.html>

Vaši informatiki
Nelson Šorgo
Sandi Kosmina
Leon Makovec

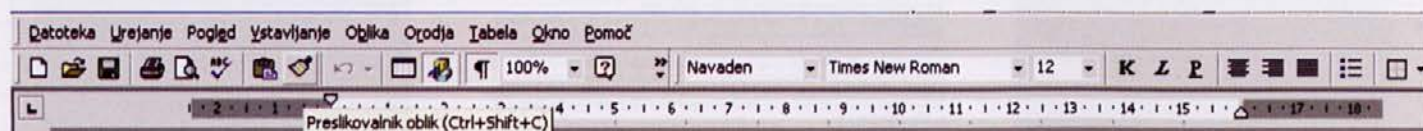
DROGA

INFORMATIKA

Word Tips : VIDNA BLIŽNJICA

V urejevalniku Microsoft Word lahko opazimo bližnjice do posameznih ukazov, kadarkoli odpremo menu. Ukazi v njem, ki jim pripada tudi kombinacija tipk, s katero ga hitro izberemo - zato je poimenovana bližnjica (shortcut), so izpisani na desni strani. Če namesto menujev uporabljate orodjarno,

bližnjic ne boste videli, vendar je to mogoče spremeniti. S posebno nastavitvijo lahko določimo, da se bližnjice prikazujejo v okvirčku z namigom (tooltip), ki se pojavi poleg gumba v orodjarni, če ga pokažemo z miško in malo počakamo.

Ustrezno nastavev omogoči stikalo **Pokaži bližnjične tipke v opisih** / **Show Shortcut Keys in ScreenTips**, ki ga najdemo v pogovornem oknu ukaza **Orodja>Po meri / Tools>Customize** pod jezičkom **Možnosti / Options**. Stikalo je možno vklopiti le,

če je že vklopljeno stikalo **Pokaži opise na orodni vrstici / Show ScreenTips On Toolbars** nad njim.

Po meri

Orodne vrstice

Ukazi

Možnosti

Lastni meniji in orodne vrstice

- ☒ Orodni vrstici »Standard« in »Oblikovanje« naj bosta v skupni vrstici
- ☒ V menijih pokaži najprej nedavno uporabljene ukaze
- ☒ Popolne menije pokaži po kratki zakasnitvi

Ponastavi podatke o moji uporabi

Drugo

- ☐ Velike ikone
- ☒ Imena pisav izpiši z imenovanimi pisavami
- ☒ Pokaži opise na orodni vrstici
- ☒ Pokaži bližnjične tipke v opisih

Animacije menijev:

(brez)

Tipkovnica ...

Zapri

POČITNIKOVANJE

MANJ PRIJETNA NOVICA

Nekoč sem v neki reviji prebrala posebno sporočilo bralcem. Bralcem so se najprej zahvalili za številne pohvale, za podporo reviji, za njihove predloge in pripombe. Nadalje se je bralo, kako se v uredništvu že nekaj časa trudijo z rednim izhajanjem in z nespremenjeno kvaliteto revije - ampak da ne gre več. Morala sem prebrati sporočilo do konca, preden sem razbrala, da bo odslej revija dražja. Nekaj takega se obeta tudi vam, ki ste ravnokar pričeli brati ta članek.

Cres

DROGA d.d. ima dvanajst lastnih počitniških stanovanj. Kupili smo jih v osemdesetih letih iz takratnega sklada skupne porabe, pa tudi z delom nadomestila (regresa) za dopuste. Takrat nas je bilo zaposlenih preko 3000. Počitniška stanovanja so bila vseskozi dobro zasedena. In tako je še danes. Uprava DROGE d. d. ima izreden posluh za to, da ta stanovanja obdržimo, vzdržujemo - kar zadnje desetletje ne velja za prenekatero gospodarske družbe. Cene so neprofitne, samoumevno pa je, da izgube ne sme biti. Slednje nam je doslej tudi uspevalo. Letos pa je prišlo do bistvenih sprememb, ki nimajo izvora v DROGI ali Sloveniji, pač pa v sosednji državi Hrvaški, kjer imamo sedem počitniških apartmajev.

Po podpisu Pogodbe o ureditvi premoženjsko-pravnih odnosov med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško (hrvaški uradni list - Narodne novine - NN 15/99) in po ratifikaciji le-te v obeh parlamentih je prenehala veljati Uredba Vlade Republike Hrvaške o prepovedi razpolaganja z nepremičninami (NN

36/91) v lasti slovenskih pravnih oseb. To pomeni, da slovenska podjetja lahko prosto razpolagajo s svojim premoženjem na Hrvaškem, torej ga lahko prodajo, dajo v najem, pod hipoteko, vpišejo v zemljiške knjige ipd.

S sklepom Vlade Republike Hrvaške (Klasa: 334-05/00-03/04 Ur.br. 5030120-00-1 z dne 6. aprila 2000) so lahko slovenski lastniki uporabljali svoje počitniške kapacitete po sistemu zaprtega tipa do 30. oktobra 2000.

Po tem datumu morajo vsi slovenski lastniki (slednje velja tudi za hrvaške lastnike, ki imajo počitniška stanovanja v Sloveniji), ne glede na pravni status svoje poslovanje prilagoditi Zakonu o gostinski dejavnosti Republike Hrvaške (NN 48/95) in njegovim dopolnitvam, kar pa predstavlja tudi upoštevanje vseh ostalih zakonov, uredb in predpisov, v ospredju katerih je Zakon o trgovskih družbah (NN 111/93), ki opredeljujejo poslovanje turistično-gostinskih objektov po sistemu odprtega tipa. Skratka, Republika Hrvaška po navedenem datumu vse počitniške zmogljivosti v lasti slovenskih pravnih oseb (apartmaje, počitniške domove, bungalove, kamp prikolice) obravnava kot komercialne objekte odprtega tipa, neodvisno od gostov, ki v njih letujejo. Slovenska podjetja morajo, skladno z zakonskimi možnostmi, na Hrvaškem legalizirati turistično (dosedanje počitniško) dejavnost ter za svoje počitniške kapacitete pridobiti obratovalna dovoljenja, jih kategorizirati, registrirati, ustanoviti svoje podjetje za primerno dejavnost.

Zakonski predpisi vendarle dajejo več variant za primerno ureditev stanja. Če ne želimo ustanoviti svojega podjetja, kar je povezano z velikimi stroški in delom, pride v poštev za tista slovenska

podjetja, ki imajo preko sto počitniških apartmajev (seznanjena sem, da bodo to storile Slovenske železnice, Klinični center, Krka in drugi), lahko počitniška stanovanja damo v najem hrvaškemu podjetju, ki ima registrirano takšno dejavnost.

V času priprave tega prispevka za NAŠ GLAS je dovolj jasno, da bomo počitniške apartmaje oddali v najem, pri čemer način koriščenja apartmajev

Lošinj

ostaja enak. Velja že objavljeni razpored in vsi ostali postopki. Spremenila se bo le cena, ki ne bo nižja od dosedanje. Natančne cene so še v postopku izračunavanja. Spremenjene cene za počitnikovanje bomo objavili pravočasno, na vseh oglasnih deskah družbe.

Lepo počitnikujte - kjerkoli že, in po katerihkoli že zakonskih predpisih!

Dragica MEKIŠ

ZDRAVJE IN DELO

ŽIVLJENJE BREZ ALKOHOLNE OPOJNOSTI

V idilično lepem Mladinskem zdravilišču in okrevališču Debeli rtič je 12. maja potekala letna skupščina Kluba zdravljenih alkoholikov Koper. Klub šteje 60 rednih članov, skupščine pa se je udeležilo 106 oseb! Zdravljencem so se pridružili tudi družinski člani, med njimi zasledimo tudi otroke, mlajše od petnajst let. Spremljanje zdravljenca odvisnosti od alkohola je tudi eden od pglavitnih pogojev za dokončno in uspešno zazdravljenje. Prav tako pa je redno obiskovanje kluba zelo pomembna stalna opora na dolgi poti vsakega, ki se odločno spoprime s to - tudi v Sloveniji - zelo pogosto in težko socialno boleznijo. Strokovni zdravstveni krogi so dosednji izraz "zdravljeni" spremenili v "zazdravljeni". Nesporno pa ostaja dejstvo, da odvisnost od alkohola - kot tudi vse drugi oblike bolezni odvisnosti - ni možno ozdraviti, pač pa le zazdraviti. Zdravje ostane le v primeru dokončnega, popolnega prenehanja uživanja, v tem primeru alkoholnih pijač.

Skupščine so se udeležili tudi štirje zdravljeni, naši sodelavci iz DROGE. Čeprav je zdravljencev preko deset. Želimo jim uspešno hojo na poti brez alkoholne opojnosti. Od mnogih povabljenih predstavnikov gospodarskih družb sem bila, na žalost, prisotna le podpisana. Vabilu pa so se odzvali predstavniki skoraj vseh klubov zdravljenih alkoholikov, tako iz Tolmina,

Postojne, Logatca, Vrhnike... Županja in župan občin Piran in Koper sta skupščini poslala pismo, v katerem izražata podporo in pohvalo delovanju kluba in njegovi vlogi pri nudenju pomoči vsem, ki to želijo. V poročilu o delu so poudarili naslednje:

"Seveda je težko na kratko opisati občutke in zadovoljstvo, ki spremljajo

vsakega našega člana, ko se zave, da je minulo leto preživel zdravo, delovno, konstruktivno, predvsem pa brez alkoholne opojnosti. Občutek zadovoljstva, ki se odraža ne le na nas samih, temveč tudi v okolju, kjer živimo in delamo, pa je pogoj za zdravo nadgradnjo naše osebnosti, ki je nam, našim najbližjim, (upamo tudi) okolju, kjer živimo in delamo, lahko v ponos.

ZDRAVJE IN DELO

Zavedamo se, da naši družbi veliko dolgujemo. Zavedamo se tudi, da bi brez velikodušne pomoči naših svojcev, potrebne skrbi in pomoči naših sodelavcev in strokovne zavzetosti zdravstvenih ustanov bili danes propadli člani te družbe in nikomur v ponos. Zato bi se radi nekako oddolžili. Oddolžili tako, da s svojim delovanjem preventivno vplivamo na ljudi, ki so potrebni pomoči, da s svojim zdravim načinom življenja pokažemo, in če kdo želi, tudi dokažemo, da je življenje brez alkoholne opojnosti človeka vredno življenje; da je to življenje doživeto, kvalitetno, predvsem pa dostojno.

Eden od načinov, da se naši družbi oddolžimo, je tudi ta, da kvalitetno vzdržujemo abstinenco. To pa je, zagotavljamo vam, doživljenjska in ob vseh pasteh, ki se nam nastavljajo na tej poti, zelo težka. Težko se je ubraniti vsem reklamnim ponudbam, vsem dolgoletnim navadam in zakoreninjeni veri, da brez alkohola ni mogoče potrjevati odločilnih življenjskih trenutkov. Mi vemo, da temu ni tako, in taka srečanja nam to vsakič potrjujejo. Srečanja s sebi enakimi nam dajejo tisto potrebno energijo, da je pred nami vedno in povsod, ob vsaki priložnosti le abstinenca in kvalitetno - trezno, človeka vredno življenje".

Med odmorom letne skupščine Zdravljenih alkoholikov Koper so se na

Zazdravljeni nismo dno družbe ampak elita, saj moramo svoje življenje in duhovnost zastaviti za ohranitev zdravlja! Zvestno se moramo vsak dan sproti spraševati o smislu življenja in nikoli več ne moremo živeti kar tja v en dan. (S. Rozman)

odru pojavili mladci, člani glasbene skupine ŠPICIKUC iz Svetega Petra. Njihova glasba izžareva mladostno energijo, odločnost in ubranost tako domačih kot tujih znanih glasbenih del. V pomladnem popoldnevu, v prostoru, okrašenem z velikimi pomladanskimi šopki, je glasba ŠPICIKUC izžarevala pravo pomladno prebujanje ljudi in narave. Za zdravljene alkoholike pa lahko trdimo tudi, da so v svoji nesreči, kar ta bolezen gotovo je, našli trenutek prebujanja, ki jih je ponesel v bistveno bolj kakovostno življenje kot bi ga živeli brez

te svoje življenjske preizkušnje. Predstavniki kluba zdravljenih iz Vrhnik je namreč dejal ravno to: Nikoli ne bi vedel, kako lepi so pogledi z gora v dolino, če ne bi doživel grozot alkoholne odvsnosti ...

Tekst in slike Dragica Mekiš

ŠPICIKUC je beseda, ki vam jo moram razložiti. Po domače, po šavirsko, je to ime ptice, ki spomladi prva začne z ženitvijo.

Pomlad v kosovem gnezdu: za krhko, modrikasto lupinico se dogaja čudež nastajajočega življenja...

Foto Jadran Rusjan

ČLOVEŠKE VEZI

HOSPIC - NESEBIČNA POMOČ V TEŽKIH DNEH

Ondan sem poslušala predavanje gospe Metke Klevišar, predsednice slovenskega društva HOSPIC in ene od Slovenk leta. Ob njej je sodelovala tudi gospa Irena Trobec, predsednica društva HOSPIC v Kopru. Tema predavanja mi ni bila neznana, vendar je nisem spremljala zato, da bi o tem pisala za NAŠ GLAS. Na koncu predavanja je namreč pozvala vse prisotne, naj o poslanstvu HOSPICA seznanjamo ljudi okoli sebe. Tako je nastal tale prispevek. Priporočam vam, da ga pozorno preberete in se o tem pogovarjate s svojimi sodelavci, najbližjimi, s komerkoli.

KAJ JE HOSPIC?

Slovensko društvo HOSPIC je nevladna, neprofitna, humanitarna organizacija, ustanovljena junija 1995.

HOSPIC vključuje celostno oskrbo umirajočega bolnika in nudi pomoč njegovim svojcem. Namen je doseči najboljšo možno kvaliteto življenja v zadnjih mesecih, tednih in dneh tam, kjer bolniki živijo - na domu, v domovih za ostarele, v bolnišnicah... Pri tem je bistveno zadovoljevanje vseh bolnikovih potreb, tako fizičnih, čustvenih, socialnih in duhovnih. Obenem je to tudi pomoč družini.

Društvo spremlja umirajoče bolnike in njihove svojce. Prizadeva si za detabuizacijo smrti. Smrt je treba jemati kot del življenja, kot njegov zadnji, neponovljivi del, o tem se je treba pogovarjati, imeti čimbolj človeški odnos do umiranja in žalovanja.

Društvo izdaja literaturo s tega področja, prireja predavanja, seminarje in delavnice, tako za zdravstveno oseb-

je kot tudi za široko množico prebivalstva, organizira skupine za samopomoč žalujočim, klube za žalujoče... Osnovno vodilo je, da ima umirajoči pravico do celostne oskrbe, nadzora nad bolečino in simptomi bolezni, ne glede na zmožnost plačila. To mu omogoča interdisciplinarni tim - zdravnik, medicinska sestra, socialni delavec, psiholog in številni prostovoljci. S sodelovanjem bolnikovega osebnega zdravnika, zdravnikov specialistov in tima navedenih strokovnjakov in prostovoljcev je umirajočemu zagotovljeno optimalno življenje v tem življenjskem obdobju.

FILOZOFIJA HOSPICA

HOSPIC spoštuje življenje in sprejema umiranje kot naravno dogajanje. Cilj celostne oskrbe bolnika ni podaljševanje življenja za vsako ceno, ampak obogatitev prostega časa z izboljšanjem kvalitete življenja bolnika in lajšanje najbolj motečih simptomov, predvsem bolečin.

DEJAVNOSTI HOSPICA

HOSPIC je osredotočen na fizične, socialne, čustvene in duhovne potrebe bolnika, obenem pa prisluhne, pomaga in svetuje članom njegove družine. Huda bolezen ali nezgoda v družini ima lahko hujše posledice tudi pri ostalih članih družine in te težave pomaga prebroditi HOSPIC.

HOSPIC je posebnost, ker je osredotočen na oskrbo, torej ne na zdravljenje bolnika. Bolnik naj bo, dokler je le mogoče, spodbujan v dejavnostih, ki jih je imel vedno rad, naj se nauči kaj novega, skratka - njegovo življenje naj bo kakovostno do konca.

Zelo je pomemben nadzor bolečin. Bolnik ne sme trpeti, zato gre temu največja skrb HOSPICA.

KDO SO ČLANI HOSPICA?

To so strokovno usposobljeni ljudje, organizirani v timu, v katerem sodelujejo koordinator, zdravnik, medicinska sestra, fizio in delovni terapevt, psiholog, socialni delavec in prostovoljci. Pomembni člani tega tima so tudi bolniki sami, družinski člani in prijatelji.

KAKO POSTATI PROSTOVOLJEC/KA HOSPICA?

Oglasite se Slovenskemu društvu HOSPIC. Povabili vas bodo na razgovor. Šolanje za prostovoljce pred pričetkom dela traja najmanj 27 ur.

NALOGE PROSTOVOLJCEV

Prostovoljec spremlja bolnika, na primer na sprehodu, na poti k zdravniku, mu bere, se z njim pogovarja, pomaga na domu, kadar morajo družinski člani po opravih ali počitku,

ČLOVEŠKE VEZI

neguje bolnika, če nega ne zahteva strokovne oskrbe, pomaga pri hranjenju in nudi druge oblike pomoči.

KOMU JE NAMENJEN HOSPIC?

Zmotno je misliti, da je HOSPIC namenjen samo starejšim ljudem. V oskrbo HOSPICa se lahko vključijo bolniki, ne glede na starost, tudi otroci - vsi, ki so soočeni s težko boleznijo ali nezgodo, ki bo v doglednem času povzročila smrt.

KDO PLAČUJE HOSPIC?

V skladu z načeli HOSPICA so storitve za bolnike vedno brezplačne.

Izvajanje programa pa se financira od donacij, sponzorstev, darov, povračil stroškov od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, članarin članov društva, sredstev lokalnih in državnih oblasti, prispevkov fundacij.

Slovensko društvo HOSPIC
Ljubljana - Kersnikova 6 in
Poljanska 6 - tel. 01/234 83
30, fax 01/234/83 36.

*

Območni odbori:
VELENJE - Vodnikova 1, tel.
/03/ 587 63 00, kontaktna
oseba Slavica AUBERŠEK.

*

CELJE - Mestna četrt Kajuh,
Malgajeva ulica 4, tel. /03/
548 60 11, kontaktna oseba
Mira ISKRAČ.

*

MARIBOR - Gosposvetska
27, tel. /02/ 2525 570, kon-
taktna oseba Nada WOLF.

KAKO PRITI DO OSKRBE V HOSPICU?

Bolniki ali svojci lahko sami pokličejo na HOSPIC, lahko pa bolnika ali svojce

VIPAVA - naslova doslej še
ni, tel. /05/ 366 55 00, kon-
taktna oseba Mojca ČUK.
PIVKA, ILIRSKA
BISTRICA, POSTOJNA - tel.
/01/ 234 83 30, naj vas ne
moti št. telefona, je namreč
številka centralnega društva
v Ljubljani - zaenkrat.

*

SLOVENSKA ISTRA - doslej
še ni naslova, pač pa tel.
/05/ 6606 505 ali 031 760
160, kontaktna oseba Irena
TROBEC.

In končno še moto HOSPICA:
"Dodajati življenje dnevom
in ne dneve življenju".

napoti tudi osebni zdravnik ali patro-
nažna sestra.

Tekst in slika Dragica Mekiš

Foto Dragica Mekiš

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega očeta

JOSIPA RUMINA

se zahvaljujem Drogi d.d.

za poklonjeno cvetje,

še posebno toplo pa se zahvaljujem
sodelavcem in prijateljem za izraze
sožalja in za številno spremstvo na
očetovi poslednji poti.

Marija Rajkovič z družino

DROGA

TRADICIONALNO SREČANJE

9. junija 2001

ob 16. uri ogled nove tovarne v Izoli

ob 18. uri pa do zore

SALINERA STRUNJAN

PRIMORSKI FANTJE in TILIO FRTACIN

Letos kuhamo z Zlatim poljem-
super nagrade za vse kuharice in kuharje

VESELE IGRE IN LEPE NAGRADE

Morski sprehodi z ladjo Solinarka

VLEKA VRVI

ŠPORTNA SREČANJA: 9. 6. dopoldne

Nogomet - igrišče pri OŠ Lucija / Jože Šorgo

Odbojka - telovadnica Lucija / Soka Gregorovič

Tenis - igrišče Salinera Strunjan / Bojana Vičič

DOBRODOŠLI V STRUNJANU!

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda,
vsi vemo, da Droga ni ravni škrtka, kar se tiče sponzorstva, zanima pa me, če sodeluje tudi pri kakšnih dobrodelnih akcijah.

Samaritan

Sodeluje! Vsak mesec podeli plače svojim zaposlenim!

Draga Kunigunda,
zelo mi ugaja naš novi proizvod - "bolj kisle kumarice", pa me zanima, če je v Droginem programu še kaj "bolj kisle-ga".

Solatar

Bolj kisli so samo še obrazi tistih zaposlenih, ki so se nedavno pritožili Komisiji za varstvo pravic delavcev...

Draga Kunigunda,
v Drogi so zaposleni živilci, ekonomisti, strojniki, mehaniki, kemiki, farmacevti in biologi, pravniki in knjigovodje, informatiki in administratorji, šoferji in še kdo. Ali je sploh kakšen poklic, ki v Drogi ni iskan?

Statistik

Tekstilni tehnik; take, ki obračajo škarje in platno, namreč že imamo...

Draga Kunigunda,
spadam med starejše zaposlene, zato se še dobro spominjam, kako je Droga že davno pred osamosvojitvijo Slovenije uspešno plasirala blago v vseh republikah nekdanje Jugoslavije, redno izvažala (delno pod blagovnimi znamkami kupcev, delno pod lastnimi brandi) na pet kontinentov, sklepala v tujini kompenzacijske in dodelavne posle ter mednarodne pogodbe o dolgoročnem sodelovanju, imela svoje pooblaščenice agente na vseh koncih zahodne Evrope, v Severni Ameriki in v Avstraliji, po osamosvojitvi pa se je dobro ujela na noge, s svojimi blagovnimi znamkami postala v Sloveniji

pojem kakovosti, ohranila v tujini sloves uglednega poslovnega partnerja in že jeseni 1991 na Hrvaškem odprla svoje predstavništvo. Zdaj pa na moje veliko presenečenje v nekem uradnem poročilu prečitam, da je bila Droga do preimenovanja v delniško družbo samo "lokalno primorsko podjetje". Ali mi znaš pojasniti to neverjetno stališče?

Dežurna nerga

Oh, iz česa delaš problem! Saj ni prvič v zgodovini človeštva, da je nekdo začel šteti leta zgodovine s tistim dnem, ko je samega sebe zagledal na prizorišču!

KOTIČEK KAR TAKO

Matična mačka (sama pri sebi): "Kaj bo, če mi zraseta čez glavo in postaneta neobvladljivi?"

Hčerinski mačkici (ena drugi): "Samo da naju nauči loviti miši! Potem bova že našli priložnost, da greva na svoje!"

***Za uspeh čez noč je
potrebnih približno
petnajst let.***

H. Jackson Brown

Interna izdaja: Droga Portorož, Živilska industrija d.d., Industrijska 21, 6310 Izola, www.droga.si. Glasilo ureja uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijana Ivanek - Pečar. Tehnična ureditev Sonja Požar. Tisk tiskarna VeK Koper, v nakladi 1250 izvodov. Glasilo dobijo člani kolektiva brezplačno. Tiskano na okolju prijaznem papirju.

